

Raadsvergadering	08-12-2015
Volgnummer	138-2015
Onderwerp	Controleprotocol 2015 en Opdrachtbrieven 2015
Programmanummer	Niet van toepassing
Registratienummer	2015-38900
Collegevergadering	17-11-2015
Portefeuillehouder	Wethouder Aarts
Organisatieonderdeel	BCC Concernzaken
Behandelend ambtenaar	VMLJ Sweelssen Telefoonnummer: 043-350 5802 valerie.sweelssen@maastricht.nl
Bijlagen	
Ter inzage in raadsportefeuille	

AAN DE GEMEENTERAAD

Samenvatting

Als opdrachtgever voor de jaarrekeningcontrole stelt de raad jaarlijks het controleprotocol vast en tekent de opdrachtbevestiging accountantscontrole van EY accountants. Dit jaar heeft de invoering van de drie decentralisaties specifieke gevolgen voor de jaarrekeningcontrole. Dit komt tot uitdrukking in het controleprotocol (normenkader) en in een aparte opdrachtbrief van EY voor de aanvullende werkzaamheden decentralisaties.

Beslispunten

1. Het controleprotocol 2015 inclusief bijlagen vast te stellen waarbij:
  - a. De interne regelgeving van het inkoop- en aanbestedingenbeleid, conform advies van de accountant, niet meer op te nemen het normenkader.
  - b. De interne regelgeving van de drie decentralisaties, conform advies van de Nederlandse Beroepsorganisatie Accountants, voor het jaar 2015 niet op te nemen in het normenkader.
2. In te stemmen met de brief "Opdrachtbevestiging accountantscontrole dienstjaar 2015".
3. In te stemmen met de brief "Aanvullende werkzaamheden decentralisaties fase 1".

1. Aanleiding, bevoegdheden en context.

Controleprotocol inclusief normenkader

Op grond van artikel 213 Gemeentewet is de raad opdrachtgever voor de jaarrekeningcontrole. Als opdrachtgever van de jaarrekeningcontrole stelt de raad jaarlijks op grond van artikel 2 Controleverordening Maastricht het controleprotocol vast. Dit controleprotocol heeft als doel nadere aanwijzingen te geven aan de accountant over de uitvoering van de jaarrekeningcontrole. Onderdeel van het controleprotocol is het normenkader (is een overzicht van externe en interne wet- en regelgeving). De verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van het normenkader ligt bij het college.

Oprachtbrieven

In het kader van de jaarrekeningcontrole ontvangt de raad jaarlijks een brief van EY accountants over de aanvaarding van de opdracht. De brief: "Opdrachtbevestiging accountantscontrole dienstjaar 2015" is ter informatie als bijlage toegevoegd. In het kader van de jaarrekeningcontrole moet de accountant dit jaar ook de getrouwheid en rechtmatigheid van de decentralisaties controleren. EY accountants kwalificeert de invoering van de decentralisaties als een wijziging van de lopende opdracht. De brief: "Aanvullende werkzaamheden decentralisaties fase 1" is ter informatie als bijlage toegevoegd. Als blijk van instemming met deze opdrachtbevestigingen verzoekt EY accountants deze te ondertekenen en retour te zenden.

2. Gewenste situatie.

Normenkader

Onderdeel van het controleprotocol is het normenkader voor de accountantscontrole. Dit is een inventarisatie van de externe en interne wet- en regelgeving in het kader van de rechtmatigheidscontrole. Jaarlijks wordt dit normenkader geactualiseerd.

Voor 2015 spelen bij de actualisatie twee belangrijke ontwikkelingen:

- a. De invoering van de drie decentralisaties per 1 januari 2015 waarvan de interne en externe regelgeving in het normenkader 2015 moet worden opgenomen;
- b. Het advies van de accountant het interne inkoop- en aanbestedingenbeleid met ingang van 2015 niet meer op te nemen in het normenkader.

Ad a. In het normenkader 2015 is, in afstemming met de accountant, alle externe en interne wet- en regelgeving met betrekking tot de drie decentralisaties opgenomen:

- Bij programma 4 Sociale zekerheid en re-integratie is de wet- en regelgeving van de Wet werk en bijstand verwijderd en die van de Participatiewet en sociale werkvoorziening toegevoegd.
- Bij programma 5/6 Samenleven is de wet- en regelgeving van Wmo begeleiding, Wmo beschermd wonen en Jeugd toegevoegd.

Voor een volledig beeld wordt verwezen naar het geactualiseerde normenkader 2015 dat als bijlage van het controleprotocol is opgenomen.

Een belangrijk onderdeel van het geactualiseerde normenkader is het door de raad nog vast te stellen “controleprotocol Jeugdzorg en WMO centrumgemeente Maastricht 2015”. Dit protocol bevat regels voor de verantwoordingen van zorgaanbieders en aanwijzingen voor hun accountants. Het controleprotocol accountantscontrole en het controleprotocol Jeugd en Wmo worden beiden, vanwege de samenhang, in de dezelfde raadsvergadering geagendeerd.

Ad b. In het geactualiseerde normenkader 2015 is op advies van de accountant (zie managementletter jaarrekeningcontrole 2014) de interne regelgeving van het inkoop- en aanbestedingenbeleid niet meer opgenomen. Volgens de accountant wijken wij af van het landelijk beeld. Veel gemeenten hebben het interne inkoop- en aanbestedingsbeleid niet in het normenkader opgenomen aangezien het vaststellen van het interne inkoop- en aanbestedingsbeleid via de financiële verordening gemandateerd is aan het college. Hoewel de interne regelgeving van het inkoop- en aanbestedingenbeleid niet meer in het normenkader voor de accountantscontrole wordt opgenomen houdt het college onverminderd vast aan de in gang gezette maatregelen ter verbetering van het inkoop- en aanbestedingsproces (bevorderen van kennis, een verbetergroep en een interne audit).

Drie decentralisaties en de verantwoordings- en controlescan

Daar waar begin 2015 de focus heeft gelegen op continuïteit van zorg en de implementatie en uitvoering van operationele processen, is voor eind 2015 de focus op de verantwoording en controle van groot belang.

De jaarrekening van Maastricht bevat vanwege de invoering van de drie decentralisaties grote, nieuwe bedragen waarvan de getrouwheid en rechtmatigheid moet worden vastgesteld. De Nederlandse Beroepsorganisatie Accountants (hierna NBA) signaleert knelpunten voor de goedkeurende accountantsverklaring. Deze knelpunten hebben bijvoorbeeld betrekking op de administratieve inbedding bij gemeenten, de Sociale Verzekeringsbank en zorgaanbieders. De bedrijfsvoering lijkt nog onvoldoende

robuust. Er lijken knelpunten te bestaan ten aanzien van de juist en volledige verantwoording van (financiële) gegevens tussen de verschillende partijen. Dit maakt het voor gemeenten onzeker of zij de getrouwheid en rechtmatigheid van baten en lasten van de decentralisaties voldoende kunnen onderbouwen. Om meer “in control” te komen adviseert de NBA de knelpunten op het gebied van verantwoording en controle systematisch te inventariseren.

De gemeente Maastricht heeft er daarom voor gekozen, voorafgaand aan de jaarrekeningcontrole 2015, samen met EY accountants een verantwoordings- en controlescan uit te voeren (gereed in november). Deze scan analyseert op welke onderdelen Maastricht en de externe partijen in staat zijn om te voldoen aan de verantwoordings- en controlevereisten en voor welke onderdelen niet. Vervolgens kunnen we vaststellen of reparaties van de eventuele leemtes haalbaar is en binnen welke tijdslijnen. Tevens wordt met de accountant overlegd over de impact op de jaarrekeningcontrole en de mogelijke impact op het oordeel van de accountant bij de jaarrekening. Het streven hierbij is en blijft een goedkeurende accountantsverklaring.

In dit kader attendeert de NBA op het feit dat de raad de mogelijkheid heeft ten aanzien van de eigen gemeentelijke regels, zoals opgenomen in de verordeningen, alsnog te besluiten deze vóór 2015 te versoepelen. Een dergelijk besluit dient wel vóór 31 december 2015 te worden genomen.

Mede in het kader van de “voorlopige standaard” voor het controleprotocol Jeugd en Wmo spelen nog dus vaktechnische ontwikkelingen. Wij stellen daarom voor, conform het advies van de NBA, te kiezen voor een pragmatische oplossing en de raad te laten besluiten de interne regelgeving van de decentralisaties voor het jaar 2015 te versoepelen (en pas vanaf 2016 op te nemen in het normenkader). We blijven zo in de race voor een goedkeurende accountantsverklaring en we hebben met de verantwoordings- en controlescan een goede solide basis gelegd voor de uitvoering, verantwoording en controle de komende jaren.

3. Vervolg.

De managementletter tussentijdse controle van de accountant is geagendeerd voor de commissie Begroting en Verantwoording van 26 januari 2016.

Burgemeester en Wethouders van Maastricht,

De Secretaris,
P.J. Buijtels.

De Burgemeester,
J.M. Penn-te Strake.

Raadsvoorstel

Bijlage 1.

DE RAAD DER GEMEENTE MAASTRICHT,

gezien het voorstel van Burgemeester en Wethouders d.d. 17 november 2015., organisatieonderdeel BCC Concernzaken, no. 2015-38900

gelet op In de controleverordening Gemeente Maastricht (92-2003) die de raad in oktober 2003 heeft vastgesteld, is aangegeven dat de accountant het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten en balansmutaties controleert. Hij doet dit op basis van het door de raad vastgestelde controleprotocol.

BESLUIT:

1. Het controleprotocol 2015 inclusief bijlagen vast te stellen waarbij:
  - a. De interne regelgeving van het inkoop- en aanbestedingenbeleid, conform advies van de accountant, niet meer op te nemen het normenkader.
  - b. De interne regelgeving van de drie decentralisaties, conform advies van de Nederlandse Beroepsorganisatie Accountants, voor het jaar 2015 niet op te nemen in het normenkader.
2. Kennis te nemen van de brief "Opdrachtbevestiging accountantscontrole dienstjaar 2015".
3. Kennis te nemen van de brief "Aanvullende werkzaamheden decentralisaties fase 1".

Aldus besloten door de raad der gemeente Maastricht in zijn openbare vergadering van 8 december 2015.

de griffier,

de voorzitter,

CONTROLEPROTOCOL VOOR DE ACCOUNTANTSCONTROLE OP DE JAARREKENING 2015 VAN DE GEMEENTE MAASTRICHT

---

1. Inleiding

Ernst & Young heeft op grond van de raamovereenkomst de opdracht om de accountantscontrole als bedoeld in artikel 213 van de Gemeentewet (GW) voor de gemeente Maastricht uit te voeren. De opdracht betreffende de jaarrekeningcontrole is op 15 juli 2011 door de accountant aanvaard. Object van controle is de jaarrekening 2015 en daarmee tevens het financieel beheer over het jaar 2015 zoals uitgeoefend door of namens het college van de gemeente Maastricht.

Vanaf verslagjaar 2004 is de reikwijdte van het accountantsoordeel verruimd; de accountant geeft naast een oordeel over het getrouwe beeld ook een oordeel over rechtmatigheid. Vanaf verslagjaar 2006 is het principe 'single information en single audit' (SISA) ten aanzien van een aantal specifieke uitkeringen van toepassing. Bij "single information" hoeft de gemeente niet speciaal een aparte verantwoording voor het Rijk op te stellen, maar kan het eigen jaarverslag daarvoor worden gebruikt. In een bijlage bij de jaarrekening wordt de verantwoordingsinformatie opgenomen over specifieke uitkeringen die het Rijk nodig heeft om de specifieke uitkering te kunnen beoordelen. Met 'single audit' wordt bedoeld dat voor de controle van de besteding van deze specifieke uitkeringen gebruik wordt gemaakt van de reguliere controle van de jaarrekening door de accountant.

2. Algemene uitgangspunten voor de controle (getrouwheid en rechtmatigheid)

Zoals in artikel 213 GW is voorgeschreven zal de controle van de in artikel 197 GW bedoelde jaarrekening uitgevoerd door de door de raad benoemde accountant gericht zijn op het afgeven van een oordeel over:

- de getrouwe weergave van de in de jaarrekening gepresenteerde baten en lasten en de activa en passiva;
- het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten en balansmutaties in overeenstemming met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen waaronder gemeentelijke verordeningen;
- de inrichting van het financieel beheer en de financiële organisatie gericht op de vraag of deze een getrouwe en rechtmatige verantwoording mogelijk maken;
- het in overeenstemming zijn van de door het college opgestelde jaarrekening met de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels bedoeld in artikel 186 GW (Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten);
- de verenigbaarheid van het jaarverslag met de jaarrekening.

Bij de controle zullen de nadere regels die bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden gesteld op grond van artikel 213, lid 6 GW (Besluit Accountantscontrole Provincies en Gemeenten) evenals de Richtlijnen voor de Accountantscontrole (NIVRA) bepalend zijn voor de uit te voeren werkzaamheden.

Onder rechtmatigheid wordt begrepen de definitie volgens het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) dat de in de rekening verantwoorde lasten, baten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen, dat wil zeggen 'in overeenstemming zijn met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen, waaronder gemeentelijke verordeningen'. Het gaat hier dus om financiële rechtmatigheid en niet om het juridisch begrip rechtmatigheid (= het voldoen aan wet- en regelgeving). In paragraaf 5 zal worden aangegeven aan welke wettelijke regelingen van toepassing zijn bij de rechtmatigheidscontrole 2015.

3. Te hanteren goedkeurings- en rapporteringtoleranties

De accountant accepteert in de controle bepaalde toleranties en richt de controle daarop in. De accountant controleert niet ieder document of iedere financiële handeling, maar richt de controle zodanig in dat voldoende zekerheid wordt verkregen over het getrouwe beeld van de jaarrekening en de rechtmatigheid van de verantwoorde baten en lasten en balansmutaties en financiële beheershandelingen met een belang groter dan de vastgestelde goedkeuringstolerantie¹. De accountant richt de controle in op het ontdekken van belangrijke fouten en baseert zich daarbij op risicoanalyse, vastgestelde toleranties en deelwaarnemingen en extrapolaties.

Goedkeuringstoleranties voor getrouwheid en rechtmatigheid

In het Besluit accountantscontrole Provincies en Gemeenten zijn minimumeisen voor de in de controle te hanteren goedkeuringstoleranties voorgeschreven. Provinciale Staten en Gemeenteraden mogen de goedkeuringstoleranties scherper vaststellen dan deze minimumeisen. Dit moet dan wel worden toegelicht in de controleverklaring. De minimumeisen zijn weergegeven in de volgende tabel.

Goedkeuringstolerantie	Strekking controleverklaring:			
	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	≤ 1%	>1%<3%	-	≥ 3%
Onzekerheden in de controle (% lasten)	≤ 3%	>3%<10%	≥ 10%	-

Naast deze kwantitatieve benadering zal de accountant ook een kwalitatieve beoordeling hanteren. De weging van fouten en onzekerheden vindt ook plaats op basis van professional judgement.

De goedkeuringstolerantie is het bedrag dat de som van fouten in de jaarrekening of onzekerheden in de controle aangeeft, die in een jaarrekening maximaal mogen voorkomen, zonder dat de bruikbaarheid van de jaarrekening voor de oordeelsvorming door de gebruikers kan worden beïnvloed. De goedkeuringstolerantie is bepalend voor de oordeelsvorming, de strekking van de af te geven controleverklaring. Toepassing van bovengenoemde goedkeuringstoleranties betekent voor onze gemeente op basis van de begroting 2015 dat een totaalbedrag aan fouten in de jaarrekening van circa € 5,1 mln. en een totaal van onzekerheden van circa € 15,3 mln. de goedkeurende strekking van de controleverklaring niet zullen aantasten.

In het schema hierna is de goedkeuringstolerantie opgenomen zoals deze aan de raad wordt voorgesteld voor het controlejaar 2015 voor de onderdelen rechtmatigheid én betrouwbaarheid.

Goedkeuringstolerantie	Strekking controleverklaring:			
	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	≤ 1%	>1%<3%	-	≥ 3%
Onzekerheden in de controle (% lasten)	≤ 3%	>3%<10%	≥ 10%	-

Rapporteringtoleranties

Naast de goedkeuringstoleranties onderscheiden we de rapporteringtolerantie. Deze kan als volgt worden gedefinieerd: De rapporteringtolerantie is een bedrag dat gelijk is aan of lager is dan de bedragen voortvloeiend uit de goedkeuringstolerantie. Bij overschrijding van dit bedrag vindt rapportering plaats in het verslag van bevindingen. Een lagere rapporteringtolerantie leidt in beginsel niet tot aanvullende controlewerkzaamheden, maar wel tot een uitgebreidere rapportage van bevindingen.

¹ Door de toepassing van een risicoanalyse kan het zo zijn dat niet alle transacties die groter zijn dan de vastgestelde goedkeuringstolerantie individueel worden gecontroleerd. Ook kunnen andere gegevensgerichte werkzaamheden dan deelwaarnemingen worden toegepast. Vooral door toepassing van cijferanalyse (verbandcontroles) kan het aantal deelwaarnemingen worden beperkt.

De rapporteringtolerantie kan worden vastgesteld op een percentage, bijvoorbeeld 80%, van de goedkeuringstolerantie of op een maatschappelijk relevant geacht absoluut bedrag zoals € 100.000. De rapporteringtoleranties kunnen zich verder toespitsen op die elementen die de raad specifiek nader terug wil zien, zonder dat dit de controletoleranties zelf beïnvloedt. De rapporteringtolerantie wordt door de raad vastgesteld met inachtneming van bovengenoemde minimumeisen. De accountant richt de controle in rekening houdend met de rapporteringtolerantie om te kunnen waarborgen dat alle gesignaleerde onrechtmatigheden die dit bedrag overschrijden ook daadwerkelijk in het verslag van bevindingen worden opgenomen.

Voor het al dan niet opnemen van bevindingen in het verslag, zal de accountant een rapporteringtolerantie van € 100.000 voor de getrouwheid van de jaarrekening en € 250.000 voor de rechtmatigheid hanteren.

Specifieke Uitkeringen

Hiervoor is aangegeven dat vanaf verslagjaar 2006 het principe 'single information en single audit' (SISA) ten aanzien van een aantal specifieke uitkeringen van toepassing is. Hieronder volgt een toelichting op de rapportering- en goedkeuringstoleranties die daarbij gehanteerd zullen worden.

Bij besluit van 4 juli 2006 inzake single information en single audit voor specifieke uitkeringen heeft de minister van BZK het volgende aangegeven betreffende de rapporteringtolerantie. In het verslag van bevindingen van de accountant wordt per specifieke uitkering gerapporteerd met een rapporteringtolerantie gebaseerd op de lasten van de specifieke uitkering in het verantwoordingsjaar of, bij meerjarige financiële afrekening op basis van prestatieafspraken, gebaseerd op het totale voorschot per specifieke uitkering, in alle gevallen met een ondergrens van te melden bevindingen van:

- a. € 10.000 indien de lasten kleiner dan of gelijk aan € 100.000 zijn;
- b. 10 % indien de lasten groter dan € 100.000 en kleiner dan of gelijk aan € 1.000.000 zijn;
- c. € 100.000 indien de lasten groter dan € 1.000.000 zijn.

Hierover zijn in het hiervoor genoemde besluit geen voorschriften opgenomen. Daar de verantwoording van de specifieke uitkeringen een onderdeel zijn van de jaarrekening wordt voorgesteld om voor wat betreft de getrouwheid en de rechtmatigheid dezelfde goedkeuringstoleranties te handhaven die ook voor de overige onderdelen van de jaarrekening (zie bovenstaande tabellen) van toepassing zijn. In bijlage 2 is de betreffende wet- en regelgeving per specifieke uitkering opgenomen.

4. Rechtmatigheidscriteria

In het kader van de rechtmatigheidcontrole kunnen negen rechtmatigheidscriteria worden onderkend. In het kader van het getrouwheidsonderzoek wordt al aandacht besteed aan de meeste van deze criteria. Voor de oordeelsvorming over de rechtmatigheid van het financieel beheer zal extra aandacht besteed moeten worden aan de volgende rechtmatigheidscriteria:

1. Het begrotingscriterium;
2. Het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium (M&O-criterium);
3. Het voorwaardencriterium.

Begrotingscriterium

Het begrotingscriterium houdt in dat de gerealiseerde baten en lasten in overstemming zijn met de door de raad vastgestelde (programma)begroting inclusief begrotingswijzigingen. Overschrijdingen van de programmabegroting moeten mogelijk als onrechtmatige bestedingen worden aangemerkt. Of daadwerkelijk sprake is van onrechtmatige bestedingen is er mede van afhankelijk of bestedingen al dan niet in overeenstemming zijn met het door de raad geformuleerde beleid. Daarnaast dient bij de beoordeling in aanmerking te worden genomen of tegenover de extra lasten tevens extra baten staan en of mogelijke (dreigende) begrotingsoverschrijdingen tijdig aan de raad zijn gemeld. De raad beslist uiteindelijk over de verwijtbaarheid van begrotingsoverschrijdingen.

M&O-criterium

De gemeente dient beleid te voeren om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen. De accountant beoordeelt de kwaliteit van de beheersingsmaatregelen die misbruik en oneigenlijk gebruik voorkomen en of deze maatregelen daadwerkelijk worden uitgevoerd.

Voorwaardencriterium

Aan bestedingen en inningen van gelden zijn voorwaarden verbonden die zijn opgenomen in externe en interne regelgeving. In bijlage 1 is de relevante externe en interne regelgeving opgenomen. De accountant beoordeelt in hoeverre in de organisatie voldoende beheersingsmaatregelen zijn opgenomen om te waarborgen dat aan die elementen van deze relevante wet- en regelgeving, die van belang zijn voor het financieel beheer, wordt voldaan.

5. Reikwijdte accountantscontrole rechtmatigheidstoetsing (inkadering begrip rechtmatigheid)

De accountantscontrole op rechtmatigheid voor het kalenderjaar 2015 is limitatief gericht op:

- a) De naleving van wettelijke kaders zoals die in de kolom 'Wetgeving extern' van het normenkader (bijlage 1 en 2 van dit protocol) zijn opgenomen. Dit uitsluitend voor zover deze directe financiële beheershandelingen betreffen of kunnen betreffen;
- b) De naleving van de volgende kaders:
  - de programmabegroting;
  - financiële verordening ex artikel 212 Gemeentewet;
  - de controleverordening ex artikel 213 Gemeentewet;
  - de verordening periodiek onderzoek doelmatigheid en doeltreffendheid ex art 213a Gemeentewet;
- c) En de overige kaders zoals opgenomen in de kolom "Regelgeving intern" van het normenkader (bijlage 1 van dit protocol). Dit laatste voor zover van toepassing en uitsluitend voor zover deze directe financiële beheershandelingen betreffen of kunnen betreffen.

Collegebesluiten vallen niet onder het rechtmatigheidoordeel m.u.v.:

- a) collegebesluiten die betrekking hebben op financiële beheershandelingen, die een nadere uitwerking bevatten van:
  - hetzij externe regelgeving;
  - hetzij een door de raad vastgestelde verordening;
  - en waarbij in de externe regelgeving en/of de door de raad vastgestelde verordening wordt aangegeven dat een dergelijk collegebesluit moet worden genomen.

Indien in de externe regelgeving of eigen verordening alleen de verplichting tot het opstellen en nemen van een besluit is opgenomen, zal de accountant alleen onderzoeken of dit besluit ook daadwerkelijk door het college is vastgesteld. Indien in de externe of eigen regelgeving ook eisen aan het collegebesluit zijn opgenomen wordt ook gecontroleerd of het college die

bepalingen bevat. Uiteraard wordt tevens vastgesteld of er voldoende interne beheersingsmaatregelen in de organisatie zijn opgenomen die waarborgen dat overeenkomstig deze besluiten wordt gehandeld.

- b) collegebesluiten ten aanzien van aanbestedingen en ten aanzien van subsidies. De reden voor deze uitzondering is vooral de externe werking van collegebesluiten.

6. Rapportering accountant

Tijdens en na afronding van de controlewerkzaamheden rapporteert de accountant conform artikel 7 van de Controleverordening gemeente Maastricht:

- Indien de accountant bij een controle afwijkingen constateert die leiden tot het niet afgeven van een goedkeurende verklaring, meldt hij deze terstond schriftelijk aan de raad en zendt een afschrift hiervan aan het college.
- In aanvulling op het in de wet voorgeschreven verslag van bevindingen brengt de accountant over de door hem uitgevoerde (deel-)controles verslag uit over zijn bevindingen van niet van bestuurlijk belang aan de ambtenaar van wie het geldelijk beheer, het vermogensbeheer, de administratie en de beheersdaden zijn gecontroleerd, het management van het organisatieonderdeel waar de ambtenaar werkzaam is, de (concern-) controller en de teammanager financiën dan wel andere daarvoor in aanmerking komende ambtenaren.
- In kader van de procedure hoor en wederhoor worden de controleverklaring en het verslag van bevindingen voor verzending aan de raad door de accountant aan het college voorgelegd met de mogelijkheid voor het college om op deze stukken te reageren.
- De accountant bespreekt voorafgaand aan de raadsbehandeling van de jaarrekening het verslag van bevindingen met (een voor dit doel door de raad ingestelde vertegenwoordiging van) de raad.

Uitgangspunten voor de rapportagevorm

Gesignaleerde onrechtmatigheden worden toegelicht gespecificeerd naar de aard van het criterium (begrotingscriterium, voorwaardencriterium, etc.). Fouten of onzekerheden die de rapporteringstolerantie als bedoeld in hoofdstuk 3 van dit controleprotocol overschrijden, worden weergegeven in een apart overzicht bij het verslag van bevindingen. De accountant rapporteert ook over eventuele bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en de continuïteit van de door de gemeente gehanteerde geautomatiseerde informatieverzorging.

Controleverklaring

In de controleverklaring wordt op een gestandaardiseerde wijze, zoals wettelijk voorgeschreven, de uitkomst van de accountantscontrole weergegeven, zowel ten aanzien van de getrouwheid als de rechtmatigheid. Deze controleverklaring is bestemd voor de raad, zodat deze de door het college opgestelde jaarrekening kan vaststellen.

Bijlage Normenkader

Inventarisatie externe en interne wet- en regelgeving in het kader van de rechtmatigheidscontrole bij de gemeente Maastricht;

Product	OO	Wetgeving en regelgeving extern	Regelgeving intern (raad)
1 Bestuur en dienstverlening			
Concernzaken	BCC	Algemene Termijnenwet	Verordening op de heffing en invordering van rioolheffing Maastricht 2016
		Algemene Wet Bestuursrecht	Verordening op de heffing en invordering van reclamebelasting Maastricht 2016
		Gemeentewet	Verordening op de heffing en invordering van reinigingsheffingen Maastricht 2016
		Algemene Wet inzake Rijksbelastingen	Verordening op de heffing en invordering van onroerende zaakbelastingen Maastricht 2016
		Wet waardering onroerende zaken	
		Uitvoeringsbesluiten Wet waardering onroerende zaken	
		Voorschriften waarderingskamer (besluiten en regelingen)	
		Algemene wet op het binnentreden	
		Besluit gegevensverstrekking gemeentelijke belastingheffing	
		Besluit gegevensverstrekking Wet waardering onroerende zaken	
		Besluit proceskosten bestuursrecht	
		Burgerlijk wetboek	
		Geschillenregeling Waarderingskamer	
		Invorderingswet 1990	
		Monumentenwet 1988	
		Natuurschoonwet 1928	
		Pachtwet	
Wet Milieubeheer			
Wet bescherming persoonsgegevens			
Wet op de omzetbelasting			
Wet op de loonbelasting			
Besluit Begroting en Verantwoording			
Wet financiering decentrale overheden			
Wet Houdbare Overheidsfinanciën			
Invorderingswetgeving			
P&O	BCC	Burgerlijk Wetboek 1	Arbeidsvoorwaardenregeling Gemeente Maastricht (AGM)
		Jurisprudentie	Arbeidsvoorwaardenregeling gemeente Maastricht voor griffiemedewerkers
		Ambtenarenwet	Uitvoeringsregelingen AGM (arbeidsvoorwaarden gemeente Maastricht)
		Gemeentewet	Sociaal statuut
		Rijksambtenarenreglement	
		Arbeidsvoorwaardenregeling Gemeente Maastricht (AGM)	
		Wet Ondernemingsraden	
		Wet Arbeid en Zorg	
		Wet Kinderopvang	
		Wet gelijke behandeling voor mannen en vrouwen	
		Algemene wet gelijke behandeling	
		Wet gelijke behandeling op grond van handicap en chronische ziekte	
		Wet gelijke behandeling op grond van leeftijd bij de arbeid	
		Wet aanpassing arbeidsduur	
		Arbeidstijdenwet	
		Wet arbeid vreemdelingen	
		Wet bescherming persoonsgegevens	
Algemene termijnenwet			
Wet openbaarheid van bestuur			
Arbo-wet+ uitvoeringsregelingen en voorschriften			
Wet op de loonbelasting			
Regeling rechtspositie wethouders			
Rechtspositiebesluit wethouders			
Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden			
Regeling rechtspositiebesluit burgemeesters			
Regeling rechtspositie burgemeesters			
Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers			
Pensioenwet			
Pensioenreglement Abp			
Wet arbeidsongeschiktheid			
Ziektewet			
Werkloosheidswet			
Sociale verzekeringswetten			
Kabinet & Bestuurssecretariaat	BCC	Wet Openbaarheid van Bestuur	Verordening Klachtenbehandeling
		Opiumwet	Aanwijzingsbesluit BIBOB risicogebied
		Drank- en Horecawet	Beleidslijn Wet BIBOB gemeente maastricht
		Algemene wet bestuursrecht	Nota cameratoezicht
		Gemeentewet	Verordening Gebiedsaanwijzing
		Wet Bijzondere Opnemings Psychiatrische Ziekenhuizen	Convenant Ketensamenwerking Bestuurlijke Aanpak Georganiseerde Criminaliteit Limburg-Zuid
		Wet Politieregisters	Aanwijzingsbesluit Veiligheidsrisicogebied
		Woningwet	Verordening Stedelijke Onderscheidingen
		Wet BIBOB	Legesverordening
		Wet bijzondere maatregelen grootstedelijke problematiek	Beleidsregel slecht levensgedrag bij coffeeshops
		Algemene wet op het binnentreden	Algemene Plaatselijke verordening
		Wet openbare manifestaties	Beleidsregels inzake toepassing artikel 13b Opiumwet
		Zondagswet	Beleidsregels inzake toepassing artikel 174a Gemeentewet
		Wet OM-afdoening	

	Publieke dienstverlening	PD	Nederlands en Internationaal Privaatrecht Burgerlijk Wetboek Besluit Burgerlijke stand Gemeentewet Consulaire Wet Consulaire Besluit Wet rechten burgerlijke stand Wet vorm van de eed Algemene Termijnenwet Eedswet 1971 Algemene Wet Bestuursrecht Regeling papier en schrijfmiddelen voor de burgerlijke stand 1994 Diverse overeenkomsten op het gebied van de burgerlijke stand Wet Basis Registratie Personen Rijkswet Nederlanderschap Vreemdelingenwet 2000 Vreemdelingenbesluit 2000 Voorschrift vreemdelingen 2000 Besluit naturalisatietoets Besluit verkrijging en verlies Nederlanderschap Diverse privaatrechtelijke AMVB's Europees Nationaliteitsverdrag Paspoortwet Paspoortuitvoeringsregeling Nederland Wegenverkeerswet 1994 Reglement Rijbewijzen Ministeriële regelingen en overige regelingen betreffende rijbewijzen Circulaires betreffende rijbewijzen Wet bescherming persoonsgegevens Kieswet Kiesbesluit Legesbesluit Begraafplaatsenbesluit Wet op de Lijkbezorging Besluit op de lijkbezorging Lijkhulselbesluit Wet justitiële gegevens Circulaire van het Ministerie van Justitie inzake de legalisatie en verificatie van buitenlandse bewijsstukken betreffende de staat van personen van 2 mei 2006, kenmerk 5411611/06/6 Legesbesluit akten burgerlijke stand Wet algemene bepalingen	Reglement Burgerlijke Stand Reglement Basis Registratie Personen (BRP) Verordening BRP Beheerregeling BRP Verordening op de heffing en invordering van leges burgergerichte diensten Maastricht 2016 Verordening op de heffing en invordering van leges fysieke diensten Maastricht 2016
	2 Integrale veiligheid			
			Gemeentewet Sociaal Integratie Veiligheidsregeling Wet Economische delicten Gemeentewet Wet op de openlucht recreatie Plantenziektewet Veewet Gezondheids- en welzijnswet voor dieren Binnenvaartpolitiereglement Binnenschepenwet Wet Ruimtelijke ordening Monumentenwet Drank- en horecawet Wet Openbare Manifestaties Zondagswet Wetboek van Strafrecht Algemene wet bestuursrecht Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) Wet op de kansspelen	Algemene plaatselijke verordening Maastricht (APV)
	3 Economie en werkgelegenheid			
		B&O Staatssteunregeling	Economische visie, creative industrie/mode, Centrum Management, nota governance	
		B&O DHW, BIBOB, VWA	Raadsnota evenementenbeleid (onderdeel regel bezetting pleinen), terrassenbeleid	
		B&O Wetgeving op het gebied van onderwijs en volksgezondheid	Verordening 'Subsidies Evenementen in de Openbare Ruimte Maastricht' beleid vlaggen en banieren	
		B&O Winkeltijdenwet	Winkeltijdenverordening	

4 Sociale Zekerheid			
Bijstandsbesluit zelfstandigen	B& O	Sociale en fiscale wetgeving	
IOAW/IOAZ	B& O	IOAW en IOAZ	Afstemmingsverordening IOAW/IOAZ 2015
Wet inkomensvoorziening kunstenaars (WIK)	B& O	WWIK	
Wet Investing Jongeren	B& O		Verordening toeslagen en verlagingen WJ Afstemmingsverordening WJ 2010 Besluit Krediethypotheek en Pandrecht 2004 Verordening krediethypotheek en Pandrecht 2004 Verordening handhaving WWB/IOAW/IOAZ 2015
Bijzondere controle	B& O	Wet Werk en Bijstand/IOAW/IOAZ	Verordening handhaving WWB/IOAW/IOAZ 2015
Schuldhelpverlening	B& O	Wet op kredietbeheer	Nieuwe gemeenschappelijke regeling Kredietbank Limburg Beleidsplan wet gemeentelijke schuldhelpverlening
			Wet gemeentelijke schuldhelpverlening
Wet sociale werkvoorziening (WSW)	B& O	Wet gemeenschappelijke regelingen	Verordening persoonsgebonden budget WSW 2008
		WSW	Verordening clientenparticipatie WSW 2008
		Uitvoeringsovereenkomst WSW	Verordening wachtlijstbeheer WSW 2008
		Uitvoeringsovereenkomst begeleid werken.	
Kinderopvang	B& O	Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen	Verordening kinderopvang Gemeente Maastricht
			Reintegratieverordening Maastricht 2008
Inburgering Social return		Wet inburgering	Verordening inburgering / Wijziging verordening inburgering 2013
Participatiewet	B& O	Participatiewet	
		IOAW	
		IOAZ	
		BBZ	
Sociale werkvoorziening	B& O	Wet gemeenschappelijke regelingen	
		WSW	
		Uitvoeringsovereenkomst WSW	
		Uitvoeringsovereenkomst begeleid werken.	
		Participatiewet	

5/6 Samenleven			
Ontmoeting en participatie	B&O	Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)	Wmo nota 2012-2015 "Meer voor Elkaar" (RB 145-2011, d.d. 20 dec. 2011)
Buurtgericht Werken		Algemene wet bestuursrecht	Raadsnota Maastricht Confetti Algemene subsidieverordening 2015 gemeente Maastricht Regeling subsidies vrijwilligersactiviteiten welzijn en zorg Raadvoorstel 103-2014 Nieuwe subsidiesystematiek
Informatie & Advies	B&O	Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)	Wmo nota 2012-2015 "Meer voor Elkaar" (RB 145-2011, d.d. 20 dec. 2011)
		Algemene wet bestuursrecht	Gemeenschappelijke regeling Subsidiëring ADV-Limburg
		Wet gemeentelijke antidiscrimatievoorzieningen	Raadsnota Beleidsvoorstel ADV-Limburg Raadsnota Maastricht Confetti
			Algemene subsidieverordening 2015 gemeente Maastricht Regeling subsidies vrijwilligersactiviteiten welzijn en zorg Wmo nota 2012-2015 "Meer voor Elkaar" (RB 145-2011, d.d. 20 dec. 2011)
Ondersteuning vrijwilligers en informele zorg	B&O	Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)	Wmo nota 2012-2015 "Meer voor Elkaar" (RB 145-2011, d.d. 20 dec. 2011)
		Algemene wet bestuursrecht	Raadsnota Maastricht Confetti Algemene subsidieverordening 2015 gemeente Maastricht Regeling subsidies vrijwilligersactiviteiten welzijn en zorg Raadvoorstel 103-2014 Nieuwe subsidiesystematiek
Opvoeding en ontwikkeling	B&O	Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)	Wmo nota 2012-2015 "Meer voor Elkaar" (RB 145-2011, d.d. 20 dec. 2011)
		Algemene wet bestuursrecht	Regionale nota Gezondheidsbeleid Zuid Limburg 2012-2015 "Een gezonde Koers voor Zuid Limburg!" (RB 74-2011, d.d. 31 mei 2011) Raadsnota Maastricht Confetti
		Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen Tijdelijke regeling C.J.G.	Raadsnota werkwijze en criteria SMI kinderopvang (RB 46-2012, d.d. 29 mei 2012)
		Wet publieke gezondheidszorg (Wpg)	Verordening Kinderopvang (RB 70-2012, d.d. 26 juni 2012) Beleidsplan jeugd 2014-2018
		Decentralisatie-uitkering Centra voor Jeugd en Gezin	Integrale jeugdgezondheidszorg 0-19 jaar gewest Maastricht en Mergelland Algemene subsidieverordening 2015 gemeente Maastricht Regeling subsidies vrijwilligersactiviteiten welzijn en zorg Wmo nota 2012-2015 "Meer voor Elkaar" (RB 145-2011, d.d. 20 dec. 2011)
Gezondheidszorg	B&O	Wet publieke gezondheidszorg (Wpg)	Wmo nota 2012-2015 "Meer voor Elkaar" (RB 145-2011, d.d. 20 dec. 2011)
		AWBZ	Regionale nota Gezondheidsbeleid Zuid Limburg 2012-2015 "Een gezonde Koers voor Zuid Limburg!" (RB 74-2011)
		Wet gemeenschappelijke regelingen	Gemeenschappelijke regeling GGD Zuidelijk Zuid-Limburg
		Algemene wet bestuursrecht	Algemene subsidieverordening 2015 gemeente Maastricht Subsidieverordening professionele instellingen W&Z Regeling subsidies vrijwilligersactiviteiten welzijn en zorg Raadvoorstel 103-2014 Nieuwe subsidiesystematiek
		Tijdelijke regeling specifieke uitkering jeugdgezondheidszorg	Raadsnota Maastricht Confetti Samenwerkingsovereenkomst JOGG-Gemeente Maastricht GIDS nota
		Besluit jeugdgezondheidszorg (is Algemene maatregel van bestuur)	Beleidsplan jeugd 2014-2018
Opvang en onderdak	B&O	Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)	Wmo nota 2012-2015 "Meer voor Elkaar" (RB 145-2011, d.d. 20 dec. 2011)
		Algemene wet bestuursrecht	APV
		AWBZ	Stedelijk Kompas (rb 25-2008) Raadsnota Maastricht Confetti Raadsnota Maastricht Confetti
			Algemene subsidieverordening 2015 gemeente Maastricht Regeling subsidies vrijwilligersactiviteiten welzijn en zorg Raadvoorstel 103-2014 Nieuwe subsidiesystematiek
Individuele voorzieningen Wmo	B&O	Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)	Wmo nota 2012-2015 "Meer voor Elkaar" (RB 145-2011, d.d. 20 dec. 2011)
		Besluit maatschappelijke ondersteuning (AMB / Ministeriële regeling)	Verordening individuele voorzieningen maatschappelijke ondersteuning (RB 52-2012, d.d. 29 mei 2012)
		Algemene wet bestuursrecht	Regeling tegemoetkoming inkomensgrenzen (RB 53-2012, d.d. 29 mei 2012)
		AWBZ	Besluit nadere regels individuele voorzieningen maatschappelijke ondersteuning 2012 Raadsnota Maastricht Confetti Nieuwe opzet sociale alarmering (RB 47-2008)
Voorzieningen wonen, welzijn en zorg	B&O		
Gemeenschapshuizen	B&O	Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)	Wmo nota 2012-2015 "Meer voor Elkaar" (RB 145-2011, d.d. 20 dec. 2011)
		Algemene wet bestuursrecht	Bestandsanalyse gemeenschapshuizen Raadsnota Maastricht Confetti Algemene subsidieverordening gemeente Maastricht Subsidieverordening professionele instellingen
Gedecentraliseerde zorgtaken			
WMO-begeleiding	B&O	Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo)	
		Besluit maatschappelijke ondersteuning (AMB / Ministeriële regeling)	
		Algemene wet bestuursrecht	
WMO Beschermd wonen	B&O	Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo)	
		Besluit maatschappelijke ondersteuning (AMB / Ministeriële regeling)	
		Algemene wet bestuursrecht	
Jeugdhulp	B&O	Jeugdwet	

7 Sport			
Speelruimtebeleid	B&O	Wmo Atractiebesluit '97	Visie op speelruimte Raadsnota speeltuinen Visie op speelruimte
Beheer en onderhoud	B&O	Algemene wet bestuursrecht Wmo Drinkwaterbesluit NEN 3140 Aanbestedingsregels Algemene wet bestuursrecht HACCP Drank- en horecawet Sportbesluit BTW-regelgeving Wet Markt Overheid	Algemene subsidieverordening gemeente Maastricht 2015 Integraal accommodatiebeleid Sportnota 2020 Spreidingsbeleid buitensportaccommodaties (rb 103-2007) Bijstellen uitvoeringsplan Spreiding Buitensportaccommodaties Tarievennota Algemene subsidieverordening gemeente Maastricht 2015 Uitvoeringsbesluit toekomstbestendige binnensportaccommodaties
Zwembaden	B&O	Wet hygiëne en veiligheid zwemgelegenheden Aanbestedingsregels Algemene wet bestuursrecht Wmo	Algemene subsidieverordening gemeente Maastricht 2015 Sportnota 2020 Raadsbesluit nieuwbouw zwembad Geusselt
Sportstimuleringsactiviteiten	B&O	Wmo Algemene wet bestuursrecht	Beleidsregels sport Sportnota 2020 Algemene subsidieverordening gemeente Maastricht 2015
8 Kunst en cultuur			
Beeldende kunsten en vormgeving	B&O	Algemene wet bestuursrecht	Beleidsregels projectsubsidies beeldende kunst en vormgeving Algemene subsidieverordening gemeente Maastricht 2015 Protocol Kunst in de Openbare Ruimte Cultuurvisie
Culturele evenementen	B&O	Cultuurplan 2013/2016 Algemene wet bestuursrecht	Cultuurvisie Subsidieverordening culturele beleidsevenementen (vanaf 2009/2008) Algemene subsidieverordening gemeente Maastricht 2015
Evenementen/volksfeesten	B&O	Gemeentewet Algemene wet bestuursrecht	Evenementenbeleid
Cultuuraccommodaties	B&O	Cultuurplan 2013/2016 Convenant Ministerie "op het zuiden" Algemene wet bestuursrecht	
Media	B&O	Mediawet (Stb. 1987, 249) Algemene wet bestuursrecht	Cultuurvisie Algemene subsidieverordening gemeente Maastricht 2015 Beleidsregels professionele kunst per juni 2012
Amateurkunst	B&O	Algemene wet bestuursrecht	Subsidieverordening vrijwilligersactiviteiten Algemene subsidieverordening gemeente Maastricht 2015 Cultuurvisie
9 Onderwijs			
Openbaar onderwijs	B&O	Wet primair onderwijs WPO Wet op het voortgezet onderwijs WVO	Verordening bestuurscommissie openbaar basisonderwijs, Raadsbesluit inrichting primair onderwijs. Verordening hoger en voortgezet onderwijs Algemene subsidieverordening gemeente Maastricht 2015 Samenwerkingsbestuur PSVOL voor basis en speciaal onderwijs
Onderwijshuisvesting	B&O	Algemene wet bestuursrecht Algemene wet bestuursrecht	Algemene subsidieverordening gemeente Maastricht 2015
		WPO	Verordening voorzieningen onderwijshuisvesting gemeente Maastricht 2015
		WVO	Integraal Huisvestings Plan
		Wet op expertisecentra WEC	Programma voorzieningen onderwijshuisvesting (is een uitwerking van de verordening voorzieningen onderwijshuisvesting 2015)
Leerplicht, RMC en project VSV	B&O	Leerplichtwet	Verordening voorzieningen onderwijshuisvesting gemeent Maastricht 2002
		RMC-wet	IPOH Integraal Plan OnderwijsHuisvestingsplan
		Algemene wet bestuursrecht	Programma voorzieningen onderwijshuisvesting
Leerlingenvervoer	B&O	Algemene wet bestuursrecht	Algemene subsidieverordening gemeente Maastricht 2015
Onderwijsontwikkeling en -subsidies	B&O	WPO, WVO, WEC Algemene wet bestuursrecht	Hoofdlijnnotitie voortijdig schoolverlaten Verordening G.R. leerlingenvervoer Maastricht-Heuvelland
Volwasseneneducatie	B&O	Min OCW-regelgeving Algemene wet bestuursrecht	Gemeenschappelijke regeling leerlingenvervoer Algemene subsidieverordening gemeente Maastricht 2015
			Algemene subsidieverordening gemeente Maastricht 2015
Beroepsonderwijs	B&O	Wet educatie- en beroepsonderwijs Wet educatie- en beroepsonderwijs Algemene wet bestuursrecht	Beleidsplan Educatie Maastricht Mergelland Overeenkomst Educatie inburgering Nieuwkomers Raamovereenkomst Educatie 20123 Algemene subsidieverordening gemeente Maastricht 2015

10 Stadsontwikkeling			
Bestemmingsplannen	B&O	Wet ruimtelijke ordening Provinciaal Omgevingsplan Limburg Besluit op de ruimtelijke ordening Grewwet WABO (Wet Algemeen Bepalingen Omgevingsrecht)	Bestemmingsplannen Structuurvisie Vorbereidingsbesluiten
Stedenbouwkundige plannen	B&O	Wet ruimtelijke ordening Provinciaal Omgevingsplan Limburg Besluit op de ruimtelijke ordening Grewwet	Bestemmingsplannen Structuurvisie
Projecten	B&O		
Bouwgrondexploitatie	B&O	Europese aanbestedingsregels Grondwet Burgerlijk Wetboek Gemeentewet Algemene Wet Bestuursrecht Archiefwet Besluit Begroting en Verantwoording Fiscale wetgeving BTW compensatiefonds Besluit accountantscontrole BAPG Wet voorkeursrecht gemeenten Onteiningswet Planschadewet Convenant residuele grondprijzenbenadering Provinciaal Omgevingsplan Limburg Grondexploitatiewet Wet ruimtelijke ordening Rijksnota grondbeleid Algemene Subsidieverordening Provincie Limburg subsidieregeling ISV subsidieregeling IPSV subsidie ogv Monumentenwet EFRO VINEX / Besluit Locatiegebonden Subsidies Tijdelijke regeling Quick Wins Binnenvaart	organisatie besluit Mandaatregeling Algemene mandaatlijst februari 2012 - versie juli 2015 handvest actieve informatievoorziening raad verordening ex art 212 GW verordening ex art 213 GW verordening ex art 213a GW <u>Communicatie</u> - communicatiekaders programmabegroting / speerpunten van beleid programmabegroting / paragraaf grondbeleid Meerjarenprognose Grond- en Vastgoedexploitaties Exploitatieverordening gemeente Maastricht 2003 Verordening Baatbelasting Meerjarenplan Bouwen en Wonen 2000 - 2010 Convenant gemeente - corporaties 2000 - 2010 Convenant Duurzaam Bouwen Nota pro actief verwervingsbeleid Beleidsnota grondprijzen Stedenbouwkundigbeleid - structuurvisie Maastricht 2030 - stadvisie 2030 <u>Subsidieregelingen</u> -besluit subsidie stadseconomie GSB II - topper-regelingen bedrijventerrein <u>Grond- en Vastgoedbeleid</u> - nota grondprijzen 2013 - grondprijzenbrief 2015 - Algemene erfpacht- en verkoopvoorwaarden 2013 - Kadernota grond- en vastgoedbeleid - Nota verwervings- en taxatieprotocol - Nota weerstandsvermogen - Meerjarenprognose Grond- en Vastgoedexploitaties 2014 <u>Bedrijventerreinen en kantoorlocaties</u> - nieuwe visie op Maastrichtse bedrijventerreinen - nota werklocaties - kwaliteitshandboek - rapport werklocaties Maastricht <u>Cultureel erfgoed:</u> - Vestingvisie - Erfgoedverordening Economie: - Detailhandelsnota 2008 - Economische visie 2020 - Horecanota 2008 - Hotelnota 2009 <u>Verkeer en mobiliteit:</u> - Parkeernormen - Beleidsnota parkeren <u>Openbare ruimte:</u> - Handboek openbare ruimte organisatie besluit mandaatregeling algemeen handvest actieve informatievoorziening raad verordening ex art 212 GW verordening ex art 213 GW verordening ex art 213a GW programmabegroting / speerpunten van beleid Nota grondprijzen 2013 Algemene erfpacht- en verkoopvoorwaarden 2013 Collegenota optierente bij reservering vastgoed (B&W 20-7-2004) Stadsvisie 2030 Structuurplan Maastricht 2005 Meerjaren Ontwikkelingsprogramma 2005 - 2009 Convenant gemeente corporaties 2000-2010 Convenant Duurzaam Bouwen Beleidsnota Beheer en Exploitatie gemeentelijk bebouwd onroerend Collegenota mandatering verhuren privaat bebouwd onroerend goed Verordening "algemene erfpachtsvoorwaarden 1985" collegenota consequenties meerjaren onderhoudsplanung collegenota actualisatie algemene erfpachtsvoorwaarden 1985 B&W-beleidsnotitie verkoop bebouwd onroerend goed Raadsnota Wijz Financiële verordening (info over privaatrechtelijke Algemene erfpacht- en verkoopvoorwaarden 2013 Meerjaren Onderhoudsplan 2006-2015 Meerjaren Onderhoudsplan 2011-2021 Kadernota grond- en vastgoedbeleid Meerjarenprognose Grond- en Vastgoedexploitaties 2014 Nota weerstandsvermogen
Beheer en exploitatie onroerend goed	B&O	Europese aanbestedingsregels Grondwet Burgerlijk Wetboek Gemeentewet Algemene Wet Bestuursrecht Archiefwet BBV Fiscale wetgeving BTW compensatiefonds Besluit accountantscontrole BAPG Leegstandswet Woningwet Uitvoeringswet huurprijzen woonruimte + Besluit HW Faillissementswet Kadernota grond- en vastgoedbeleid	organisatie besluit mandaatregeling algemeen handvest actieve informatievoorziening raad verordening ex art 212 GW verordening ex art 213 GW verordening ex art 213a GW programmabegroting / speerpunten van beleid Nota grondprijzen 2013 Algemene erfpacht- en verkoopvoorwaarden 2013 Collegenota optierente bij reservering vastgoed (B&W 20-7-2004) Stadsvisie 2030 Structuurplan Maastricht 2005 Meerjaren Ontwikkelingsprogramma 2005 - 2009 Convenant gemeente corporaties 2000-2010 Convenant Duurzaam Bouwen Beleidsnota Beheer en Exploitatie gemeentelijk bebouwd onroerend Collegenota mandatering verhuren privaat bebouwd onroerend goed Verordening "algemene erfpachtsvoorwaarden 1985" collegenota consequenties meerjaren onderhoudsplanung collegenota actualisatie algemene erfpachtsvoorwaarden 1985 B&W-beleidsnotitie verkoop bebouwd onroerend goed Raadsnota Wijz Financiële verordening (info over privaatrechtelijke Algemene erfpacht- en verkoopvoorwaarden 2013 Meerjaren Onderhoudsplan 2006-2015 Meerjaren Onderhoudsplan 2011-2021 Kadernota grond- en vastgoedbeleid Meerjarenprognose Grond- en Vastgoedexploitaties 2014 Nota weerstandsvermogen

Bouwtoezicht	V&L	Europese aanbestedingsregels Grondwet Burgerlijk Wetboek Gemeentewet Algemene Wet Bestuursrecht Archiefwet BBV Fiscale wetgeving BTW compensatiefonds Besluit accountantscontrole BAPG Bouwbesluit Besluit vergunningvrije bouwwerken Besluit indieningsvereisten Bouwstoffenbesluit Woningwet Wet RO Besluit RO Monumentenwet Leegstandswet VROM inspectie Grewwet (nieuwe) Wet ruimtelijke ordening Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht Besluit omgevingsrecht (Bor) Regeling omgevingsrecht (Mbr)	organisatie besluit mandaatregeling algemeen handvest actieve informatievoorziening raad verordening ex art 212 GW verordening ex art 213 GW verordening ex art 213a GW programmabegroting / speerpunten van beleid legesverordening parkeerbijdrageregeling bouwverordening verordening straatnaamgeving en nummering bouwbeleidsplan structuurplan Maastricht nota wonen in beweging nota terrassenbeleid+ nota statafelbeleid nota monumentenbeleid 1997-2005 nota welstandsbeleid 'welstand transparant' 2004 nota integrale handhavingsbeleid nota architectuur, monumenten en welstandsbeleid horecanota Maastricht 2008 erfgoedverordening 2010 Convenant Duurzaam Bouwen Bestemmingsplannen Besluit uniforme vaststelling hoogte bouwkosten + tabellen berekening bouwkosten Antennebeleid 2009
11 Wonen			
Volkshuisvesting	B&O	Gemeentewet Leegstandswet Woningwet Uitvoeringswet huurprijzen woonruimte en Boek 7a van het Burgerlijk Wetboek Huisvestingswet Huurwet Huursubsidiewet Besluit woninggebonden subsidies Wet bevordering eigen woningbezit Wet Stedelijke Vernieuwing	Huisvestingsverordening woonwagens Stadsvisie 2030, actualisatie 2008 Structuurvisie Maastricht 2030 Stedelijke programmering woningbouw 2010-2019. Herijking raadsbehandeling in 2015 Lokale Woonagenda 2012 Regionale Woonvisie 2010-2020 Huisvestingsverordening woonwagens 2003. Actualisatie raadsbehandeling in 2015
12 Verkeer en mobiliteit			
Verkeer en mobiliteit	B&O	Europese aanbestedingsregels Burgerlijk Wetboek Gemeentewet Algemene Wet Bestuursrecht Archiefwet BTW compensatiefonds Besluit accountantscontrole BAPG Wet Personenvervoer	organisatie besluit mandaatregeling algemeen handvest actieve informatievoorziening raad verordening ex art 212 GW verordening ex art 213 GW verordening ex art 213a GW exploitatie-overeenkomst openbaar vervoer verordening standplaatsen openbaar vervoer programmabegroting / speerpunten van beleid Stadsvisie 2030 Maastricht Mozaiek Structuurplan Maastricht 2005 - 2025 Nota Economische Speerpunten Natuur- en Milieuplan Maastricht Raamplan mobiliteitsbeheersing incl deelplannen Meerjaren Ontwikkelingsprogramma 2005 - 2009
Beheer en onderhoud verkeersinfrastructuur	B&O	Wegenverkeerswet 1994 Besluit administratieve bepalingen wegverkeer WION (Grondroerdersregeling)	
Parkeergarages	B&O	Wet samenwerkingsverbanden / Wro	Parkeerbeleidsplan PPS met Qpark
Straatparkeren	B&O	Gemeentewet Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften, ook wel Wet Mulder genoemd Wet administratief rechtelijke handhaving parkeervoorschriften (WAHV) ook wel bekend als Wet Mulder Wegenverkeerswet 1994 Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 Besluit Administratieve Bepalingen inzake het Wegverkeer (BABW) Belastingrecht inz. Besluit parkeren Belastingrecht / invorderingswet Europese aanbestedingsregels Grondwet Burgerlijk wetboek Algemene Wet Bestuursrecht Archiefwet BBV BTW compensatiefonds Besluit accountantscontrole BAPG Besluit wegslepen van voertuigen 5-7-2001 Besluit gemeentelijke parkeerbelastingen	Verordening Parkeerregulering en Parkeerbelasting APV wegsleepverordening Maastricht 2006 legesverordening organisatiebesluit mandaatregeling algemeen handvest actieve informatieplicht verordening ex artikel 212 GW verordening ex artikel 213 GW verordening ex artikel 213a GW Verordening Parkeerregulering en Parkeerbelastingen 2015 Legesverordening fysieke diensten gemeente Maastricht Aanwijzingsbesluit betaald parkeren Aanwijzingsbesluit vergunninghoudersparkeren Tarieventabel Parkeren

13 Beheer openbare ruimte en buurtgericht werken		
Riolering	B&O Gemeentewet Wet op de waterhuishouding Wet milieubeheer WION (Grondroerdersregeling)	Verordening op riool- en reinigingsrechten Lozingsverordening Aansluitverordening rioleringen Gemeentelijk rioleringsplan Handboek openbare ruimte en verkeer
Buurtgericht werken	B&O Gemeentewet	buurtbudgetten projecten leefbaarheidsfonds Verordening 'Geld voor de buurten' rb 76-2007 Handboek openbare ruimte en verkeer
Groenvoorzieningen	B&O Gemeentewet	Handboek openbare ruimte en verkeer
Verhardingen	B&O Wegverkeerswet 1994 Besluit administratieve bepalingen wegverkeer Telecommunicatiewet Gemeentewet	Degeneratiebeleid Wegsleepreregeling Telecommunicatie verordening APV Ondergrondse kabels leidingen OGN 2011 (overeenkomst Gemeenten Nutsbedrijven Limburg)
	Burgerlijk wetboek in verband met risicoaansprakelijkheid wegbeheer	Handboek openbare ruimte en verkeer
Kunstwerken	B&O Gemeentewet	Leidraad civiele kunstwerken Handboek openbare ruimte en verkeer
	Burgerlijk wetboek in verband met risicoaansprakelijkheid wegbeheer	
Openbare verlichting	B&O Gemeentewet	Beleidsplan openbare verlichting Handboek openbare ruimte en verkeer
	Burgerlijk wetboek in verband met risicoaansprakelijkheid wegbeheer	
Walmuren en vestingwerken	B&O Gemeentewet Burgerlijk wetboek in verband met risicoaansprakelijkheid wegbeheer	
Hondenbeleid	B&O Gemeentewet	Verordening op de hondenbelasting
Beheer en ingebruikgeving infrastructuur	B&O Gemeentewet Winkeltijdenwet Algemene Wet bestuursrecht Drank en Horecawet Wegenverkeerswet 1994 (stilstaand verkeer)	Handboek openbare ruimte en verkeer Markt(geld)verordening Kermisverordening APV Verordening winkeltijden Maastricht 2005 Locatiebeleid evenementen openbare ruimte Beleidsregels uitstallingen Belastingmaatregelen Nota Ambulante handel 2000 Verordening warenmarkten 1998 + uitvoeringsbesluiten
Binnenhavens/waterlossingen	B&O Binnenscheperwet Besluit administratieve bepalingen wegverkeer Binnenvaartpolitiereglement	Handboek openbare ruimte en verkeer Verordening havengelden Verordening lig- en sluisgelden Woonscheperverordening
Algemene begraafplaats	B&O Gemeentewet Wet op de lijkbezorging	Handboek openbare ruimte en verkeer Verordening op algemene begraafplaatsen Verordening op begraafplaatsrechten Handboek openbare ruimte en verkeer
14 Natuur, milieu, water en afval		
Groen, natuur en landschap	B&O Boswet Flora - en Faunawet Natuurbeschermingswet Europese richtlijnen (nieuwe) Wet ruimtelijke ordening Provinciaal Omgevingsplan Limburg Besluit op de ruimtelijke ordening Grewwet	Subsidieverordening Kapverordening
Milieu en Stad	B&O Wet belastingen op milieugrondslag	Legesverordening
	Wet Bodembescherming Wet Stedelijke Vernieuwing Wet Milieubeheer	structuurvisie Maastricht 2030 beleidskader bodem 2005
Milieu en bedrijf	V&L Wet belastingen op milieugrondslag Wet Bodembescherming Wet Stedelijke Vernieuwing Wet verontreiniging oppervlaktewater Wet inzake de luchtverontreiniging Wet milieugevaarlijke stoffen Wet geluidhinder Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht	duurzaamheidsimpuls luchtkwaliteitplan Legesverordening
Afvalinzameling	B&O Gemeentewet	Afvalstoffenverordening Uitvoeringsbesluit afvalstoffenverordening 2009
Afvalverwerking	B&O Wet Milieubeheer	Afvalbeleidsplan 2011-2015 Gemeenschappelijke regeling Milieuparken Geul en Maas Verordening ongediertebestrijding
		Afvalbeleidsplan 2011-2015

15 Algemene inkomsten en uitgaven			
	Inkoop- en aanbestedingsbeleid	SSC	EU-aanbestedingsregels Besluit aanbestedingsregels overheidsopdrachten (BOA)
	Documentservices Postbehandeling	SSC	Archiefwet 1995, Archiefbesluit 1995, Uitvoeringsregelingen, Wet Openbaarheid van Bestuur, Algemene Wet Bestuursrecht, Wet Bescherming Persoonsgegevens
	Documentservices Archivering	SSC	Archiefwet 1995, Archiefbesluit 1995, Uitvoeringsregelingen (o.a. selectielijst archiefbescheiden), Wet Openbaarheid van Bestuur, Algemene Wet Bestuursrecht, Wet Bescherming Persoonsgegevens, Regeling geordende en toegankelijke staat archiefbescheiden, Regeling duurzaamheid archiefbescheiden, Regeling bouw- en inrichting archiefruimten en archiefbewaarplaatsen (Gemeente-archivaris), Provinciale eisen Duurzaam Digitaal Depot (nabije toekomst)
	Belastingopbrengsten ozb	BCZ	Wet waardering onroerende zaken Besluit gegevensverstrekking wet WOZ Uitvoeringsbesluit onderbouwing en uitvoering waardebepalng Wet WOZ Uitvoeringsbesluit Wet WOZ Uitvoeringsregeling instructie waardebepalng wet Woz Uitvoeringsregeling uitgezonderde objecten wet WOZ Uitvoeringsregeling vakbekwaamheidseisen Wet WOZ
	Belastingopbrengsten toeristenbelasting	BCZ	Gemeentewet
	Belastingopbrengsten hondenbelasting	BCZ	Gemeentewet
	Belastingopbrengsten precario	BCZ	Gemeentewet
	Belastingopbrengsten precario Stadsbeheer	SB	Gemeentewet
	Deelnemingen AD	AD	Wet gemeenschappelijke regelingen
	Algemene uitkering gemeentefonds incl behoedz.res.	AD	Grondwet
	Onvoorziene uitgaven	AD	Algemene Wet Bestuursrecht
	Stelpost personeelskosten	AD	Burgerlijk Wetboek
	Kapitaallasten MJIP	AD	Gemeentewet
	Stelpost tbv dekkingsplan	AD	Besluit Begroting en Verantwoording
	Diverse stelposten	AD	
	Financiering	AD	Wet financiering decentrale overheden
	Personeelsbeleid	CZ	Ambtenarenwet
			Fiscale wetgeving
			Sociale verzekeringswetten
			Arbeidsvoorwaardenregeling Gemeente Maastricht (AGM)
			Bezoldigingsbesluit
			Verordeningen op studiefaciliteiten, reiskosten e.d.
			Bezoldigingsverordening

Bijlage: Specifieke uitkeringen

Inventarisatie wet- en regelgeving inzake de specifieke uitkeringen.

Afgifte	Sisacode	Omschrijving specifieke uitkering	Beschikkingnummer	Bedrag	Opmerking
**	**	** Actueel overzicht te verantwoorden specifieke uitkeringen			
OCW	OCW D9	Onderwijsachterstanden beleid 2011-2015 OAB	2014/40002 M_	1.889.108,-	
OCW	OCW D9	Onderwijsachterstanden beleid 2011-2015 OAB	2014/40003 M_	933.057,-	
I&M	I&M E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaaai (incl.bestrijding spoorweglawaaai)	BSV 2011057264	352.000,-	559.159.00 railscherm vbt (PEAT)
I&M	I&M E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaaai (incl.bestrijding spoorweglawaaai)	lenM/BSK-2013/195013	4.613.060,-	576.192.00 Stadsboulevard uk
Prov. Limburg	I&M E11B	Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) SiSa tussen medeoverheden	201100045295_	912.000,-	21-6-2011
Prov. Limburg	I&M E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer SiSa tussen medeoverheden	2012/2028	206.250,-	Bijdrag actieplan groei op Spoor voorP+R Maastricht Noord
Prov. Limburg	I&M E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer SiSa tussen medeoverheden	2012/51236	12.500.000,-	Beter benutten Bereikbaar Maastricht
Prov. Limburg	I&M E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer SiSa tussen medeoverheden	2014/3836	1.950.000,-	uitbreiding P+R Parallelweg
Prov. Limburg	I&M E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer SiSa tussen medeoverheden	2014/53498	gn opgave ontv.	
Prov. Limburg	I&M E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer SiSa tussen medeoverheden	2014/9299	2.012.500,-	verleend bedrag is exclusief reserveprojecten
Prov. Limburg	I&M E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer SiSa tussen medeoverheden	DOC201000163761	gn opgave ontv.	
Prov. Limburg	I&M E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer SiSa tussen medeoverheden	DOC201100047219	1.126.474,-	12-04-2011 Taskforce 3e tranche
SZW	SZW G1A	Wet sociale werkvoorziening	2013-0000132092_	2.558.471,-	
SZW	SZW G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet Gemeentedeel 2015	2014-0000134242*_	gn opgave ontv.	betreft voorlopige beschikking
SZW	SZW G3	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)	2014-0000134242*_	gn opgave ontv.	betreft voorlopige beschikking
VWS	VWS H1	Heroïnebehandeling	322971	520.333,-	inclusief OVA

De gemeenteraad van de
gemeente Maastricht
T.a.v. mevrouw Sweelssen
Postbus 1992
6201 BZ MAASTRICHT

Maastricht, 6 oktober 2015

A32DS5/BEVS/jh

Opdrachtbevestiging accountantscontrole dienstjaar 2015

Geachte raad,

In overeenstemming met het besluit dat door de raad is genomen heeft u ons verzocht de jaarrekening te controleren van de gemeente Maastricht over het boekjaar eindigend op 31 december 2015. Het doet ons genoegen door middel van deze brief de aanvaarding van deze opdracht te bevestigen en onze interpretatie daarvan uiteen te zetten.

Wij hebben onze brief als volgt ingedeeld:

1. Verantwoordelijkheden Ernst & Young Accountants LLP (hierna: EY)
2. Verantwoordelijkheden van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Maastricht
3. Rapportage
4. Overige afspraken
5. Honorarium
6. Bevestiging

1 Verantwoordelijkheden EY

1.1 Opdracht

Wij zullen fungeren als accountant van uw gemeente met het doel te onderzoeken of de jaarrekening aan de in de wet gestelde eisen voldoet. De uitslag van ons onderzoek zullen wij weergeven in een controleverklaring, welke aangeeft of:

- ▶ de jaarrekening een getrouw beeld geeft van zowel de baten en lasten als de grootte en samenstelling van het vermogen en is opgesteld in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- ▶ de baten en lasten, alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dat wil zeggen dat deze in overeenstemming zijn met de begroting en van toepassing zijnde wettelijke regelingen, waaronder gemeentelijke verordeningen en collegebesluiten die een nadere uitwerking zijn van externe regelgeving dan wel van raadsbesluiten of door u vastgestelde verordeningen.

Dit kader is door of namens het college nader gespecificeerd en is door uw raad vastgesteld. De rechtmatigheidscontrole van de accountant richt zich alleen op de financiële beheershandelingen als gevolg van deze wet- en regelgeving;

- ▶ het jaarverslag met de jaarrekening verenigbaar is.

Wij merken aanvullend op dat uw gemeente ook voor het boekjaar 2015 op grond van wettelijk voorschrift verplicht is voor een aantal specifieke uitkeringen de verantwoordingsinformatie hieromtrent op te nemen in een bijlage bij de jaarrekening, waarvoor het te hanteren model door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is voorgeschreven. Dit in het kader van Single information en Single audit (SiSa).

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie, zoals door de raad vastgesteld, bedraagt voor tekortkomingen 1% en voor onzekerheden 3% van de voor het jaar 2015 voor uw gemeente begrote totale lasten (inclusief stortingen in de reserves). Op basis van de primair begrote lasten 2015 bedraagt deze goedkeuringstolerantie circa € 5.000.000. Wij zullen de hoogte van deze goedkeuringstolerantie zo nodig bijstellen aan de hand van de werkelijke lasten volgens de jaarrekening 2015.

De uitslag van ons onderzoek zullen wij weergeven in een verklaring omtrent de getrouwheid van de jaarrekening en de rechtmatigheid van de totstandkoming van de in de jaarrekening opgenomen baten en lasten en balansmutaties.

1.2 Wettelijk kader

1.2.1 Beroepsvoorschriften

Wij verrichten onze controle in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de *Nederlandse controlestandaarden* en het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado). Deze standaarden vereisen dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften. Indien u prijs stelt op een exemplaar van de *Verordening gedrags- en beroepsregels accountants* (VGBA), kunnen wij u die toesturen. Voorts zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

1.2.2 Bepalingen Gemeentewet

Wij gaan op grond van artikel 213, lid 3 van de Gemeentewet na of de jaarrekening aan de bij en krachtens deze wet gestelde voorschriften voldoet, of het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig het BBV is opgesteld en met de jaarrekening verenigbaar is en of de in het kader van Single information en Single Audit (SiSa) voorgeschreven bijlage is toegevoegd.

1.2.3 Inzage in onze dossiers door toezichthouders en andere instanties

Alle werkpapieren, dossiers, rapporten en andere zaken gecreëerd door EY als onderdeel van ons onderzoek blijven eigendom van EY. Wij kunnen worden verplicht om aan derden, bijvoorbeeld wettelijke toezichthouders (AFM), ministeries of justitie, en FIOD-ECD, op grond van wettelijke bepalingen of andere voorschriften informatie te verstrekken of toegang tot onze werkpapieren en dossiers te verschaffen. Daarnaast kunnen wij door derden verzocht worden informatie te verstrekken of inzage in onze werkpapieren en dossiers te verschaffen. Op grond van onze geheimhoudingsregels zijn wij in sommige gevallen verplicht uw schriftelijke toestemming voor inzage te verkrijgen. Indien een dergelijk verzoek ons bereikt, zullen wij hierover zo spoedig mogelijk contact met het college van burgemeester en wethouders opnemen over de voorwaarden waaronder aan dit verzoek kan worden voldaan en om uw toestemming te vragen voor zover noodzakelijk.

Ook de Belastingdienst kan in het kader van het bovenstaande voor een reguliere belastingcontrole aan ons verzoeken informatie te verstrekken of inzage in onze werkpapieren en dossiers te verschaffen. Een dergelijk verzoek zal altijd in eerste instantie aan u en/of uw juridisch of fiscaal adviseur kenbaar worden gemaakt door de controlemedewerker van de Belastingdienst. Wij zijn van mening dat het algemeen belang er mee gediend is dat de Belastingdienst bij belastingcontroles kan steunen op de uitgevoerde werkzaamheden in het kader van de controle van jaarrekeningen. Wij zullen u vragen om uw instemming schriftelijk aan ons kenbaar te maken. In dat kader zullen wij bij een verzoek van de Belastingdienst zo spoedig mogelijk contact met u opnemen. Mocht u in een concrete situatie uw instemming onthouden, dan zullen wij op grond van onze gedragsregels nagaan waarom u uw instemming niet geeft.

1.2.4 Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme

Ingevolge de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme zijn wij verplicht een verrichte of voorgenomen ongebruikelijke transactie van of ten behoeve van een cliënt, voor zover die wordt gesignaleerd in het kader van onze normale werkzaamheden, te melden aan de Financial Intelligence Unit Nederland te Zoetermeer. Van een dergelijke melding of het voornemen daartoe mogen wij u geen mededeling doen.

1.3 Interne beheersing en onze controle

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door ons toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen nemen wij de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en het getrouwe beeld daarvan. Deze risico-inschattingen zijn gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden, maar hebben niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van uw gemeente. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Maastricht gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij willen er de aandacht op vestigen dat als gevolg van het toepassen van deelwaarnemingen en andere beperkingen die inherent zijn aan een controle, gevoegd bij de beperkingen die inherent zijn aan elk systeem van interne beheersing, er een onvermijdbaar risico bestaat dat zelfs indien een controle naar behoren is gepland en uitgevoerd in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden een afwijking van materieel belang onontdekt blijft.

1.4 Onafhankelijkheid

Nederlands recht vereist dat wij onafhankelijk zijn ten opzichte van onze controlecliënten. Indien u prijs stelt op een exemplaar van de *Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten* (ViO), kunnen wij u die toesturen. Het betekent dat op een aantal vormen van overige dienstverlening aanvullende voorwaarden van toepassing zijn en dat voor sommige soorten van overige dienstverlening beperkingen gelden. Wij zullen in voorkomende gevallen deze voorwaarden en/of eventuele beperkingen met u dan wel het college van burgemeester en wethouders bespreken en u verzoeken onze onafhankelijkheid op de agenda te plaatsen van onze jaarlijkse bespreking met u.

Als partners of andere professionals van EY het voornemen hebben in dienst te treden bij een controlecliënt gelden randvoorwaarden om onze onafhankelijkheid te kunnen waarborgen. Zonder onze voorafgaande schriftelijke toestemming zult u daarom geen aanbiedingen doen tot het aangaan van een dienstverband in een financiële verslaggevingsrol, aan huidige of voormalige partners of andere professionals van EY, indien de betreffende partner of professional betrokken was bij de jaarrekeningcontrole, totdat de van toepassing zijnde afkoelingsperiode volgens de onafhankelijkheidsvoorschriften is verstreken.

Voorts zult u zonder onze voorafgaande schriftelijke toestemming geen relaties aangaan met partners of andere professionals van EY waarbij sprake is van een gemeenschappelijk commercieel of financieel belang. In voorkomend geval zullen wij beoordelen of deze relatie past in het kader van de gewone bedrijfsuitoefening en of de samenloop met de controleopdracht een eventuele bedreiging vormt voor onze onafhankelijkheid.

In een aantal gevallen bepaalt de ViO dat het voor ons verboden is om onze opdracht (verder) uit te voeren. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn bij een (dreigende) juridische procedure tussen u en de voor de opdracht eindverantwoordelijke accountant of tussen u en EY indien deze procedure betrekking heeft op het oordeel of de conclusie met betrekking tot een eerder afgeronde assurance-opdracht. Indien wij onze werkzaamheden dienen te beëindigen als gevolg van een verbodsbepaling uit de ViO dan aanvaarden wij geen aansprakelijkheid voor eventuele schade die u daar door lijdt.

1.5 Gebruikmaken werkzaamheden interne controlemedewerkers

Bij de uitvoering van onze werkzaamheden in het kader van deze opdracht, wordt - voor zover mogelijk - gebruik gemaakt van de werkzaamheden van uw interne controlemedewerkers. Met deze afdeling worden hiertoe afspraken gemaakt over gezamenlijke afstemming van de controleplanning, de aard en diepgang van uit te voeren werkzaamheden, de interne review op de uitgevoerde werkzaamheden, de rapportage en de dossiervorming. Bij het gebruikmaken van deze werkzaamheden is de Nederlandse *Standaard 610 Gebruikmaken van de werkzaamheden van interne auditors* van toepassing. Deze standaard is in 2013 aangescherpt. De standaard houdt onder meer in dat wij de voor ons relevante, door de interne controlemedewerkers uitgevoerde werkzaamheden evalueren en testen om ons ervan te overtuigen, dat de werkzaamheden toereikend zijn voor onze doelstellingen en om vast te stellen welke eigen werkzaamheden onze eigen professionals moeten uitvoeren.

Daarnaast stelt deze standaard eisen aan de kwaliteit van de interne controlemedewerkers voor wat betreft:

- ▶ **Objectiviteit:** dit heeft onder meer betrekking op de positie van de interne controlefunctionarissen (los van de organisatie) en het rechtstreeks rapporteren van bevindingen aan de hoogste leiding. Met andere woorden: zijn de interne controlefunctionarissen voldoende onafhankelijk en kunnen zij hun werkzaamheden uitvoeren zonder enige belemmering, belangenconflict en/of beïnvloeding van anderen die de professionele oordeelsvorming aantasten.
- ▶ **Deskundigheid:** dit heeft betrekking op het verkrijgen en onderhouden van kennis en vaardigheden van de interne controlefunctionarissen teneinde de werkzaamheden op het vereiste niveau uit te voeren, inclusief de vereiste opleiding en begeleiding.
- ▶ **Systematische en gedisciplineerde aanpak:** hierbij gaat het erom of de afdeling een systematische en gedisciplineerde benadering heeft waaronder het toepassen van een systeem van kwaliteitsbeheersing.

De mate waarin wij gebruik kunnen maken van de werkzaamheden van uw interne controlemedewerkers is afhankelijk van de beoordeling van de interne controlemedewerkers op de bovengenoemde criteria.

Wij zullen met het college van burgemeester en wethouders de uitkomsten van de beoordeling van de kwaliteit en inrichting van de interne controlemedewerkers aan de hand van de genoemde toetsingscriteria bespreken alsmede het effect daarvan op de door ons te verrichten controlewerkzaamheden. Hierbij zullen wij eventueel aanbevelingen doen ter verhoging van de kwaliteit van de interne controle functie.

Dossiers van de interne controlemedewerkers, waarin voor de jaarrekeningcontrole relevante werkzaamheden zijn gedocumenteerd, dienen voor ons te allen tijde toegankelijk te zijn, ook na beëindiging van onze werkzaamheden. Dit ongeacht de reden en/of wijze van beëindiging. De dossiers van de interne controlemedewerkers zullen minimaal zeven jaar na beëindiging van de werkzaamheden met betrekking tot een bepaald controlejaar worden bewaard, of langer indien dit naar onze mening noodzakelijk is (bijvoorbeeld in geval van (dreiging van) een civiele, straf- of tuchtrechtelijke procedure). Mede gezien de ontwikkelingen rondom het accountantsberoep, waaronder het toezicht op accountants door de AFM, worden afspraken over dossiervorming jaarlijks geëvalueerd en zo nodig herzien.

1.6 Decentralisaties

De decentralisaties in het sociaal domein zijn een feit. Sinds 1 januari 2015 bent u als gemeente verantwoordelijk voor de uitvoering van de Jeugdwet, Participatiewet en Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015).

De decentralisaties zijn voor de accountantscontrole 2015 een belangrijk aandachtspunt en informeren het college en de raad naar verwachting op frequente basis over de status van onze accountantscontrole en mogelijke gesignaleerde knelpunten en de gevolgen hiervan. Wij bepalen in overleg met u welke periodiciteit door u gewenst wordt c.q. op basis van mogelijke bevindingen of signalen door ons noodzakelijk geacht wordt.

Voor de accountantscontrole 2015 betekent dit dat wij de opzet en het bestaan van de processen rondom de decentralisaties beoordelen en afhankelijk van de uitkomsten wel of geen procesgerichte controle kunnen uitvoeren. Bij een procesgerichte controle is sprake van de situatie waarbij wij kunnen steunen op de interne controlewerkzaamheden die gedurende het gehele jaar bij de gemeente effectief hebben gewerkt. Indien wij vaststellen dat deze interne beheersing niet effectief heeft gewerkt, kunnen wij geen procesgerichte controle uitvoeren en dienen wij de controle meer gegevensgericht uit te voeren. Na de interim-controle overleggen wij met u en met het college over de bevindingen en het effect daarvan op de verdere controle aanpak in het kader van de jaarrekening.

Daar waar de gemeente gebruik maakt van verantwoordingen van zorginstellingen, de Sociale Verzekeringsbank, het Centraal Administratiekantoor, en gemeenschappelijke regelingen waar zorgtaken zijn ondergebracht, reviewen wij het uitgevoerde werk van de desbetreffende huisaccountant(s) van deze derden met als doel te kunnen steunen op de betreffende verantwoordingen en de daarbij afgegeven controleverklaringen. Daarvoor nemen wij kennis van de afspraken die door de gemeente met derden zijn gemaakt en zijn vastgelegd in het normenkader en controleprotocol welke voor de huisaccountant van de derde partij als uitgangspunt dient voor de controle van de verantwoording.

Ook in geval van uitbesteding van activiteiten blijft de gemeente verantwoordelijk voor de getrouwheid en rechtmatigheid van de gerelateerde lasten en baten. In dit kader beoordelen wij de interne beheersing bij de gemeente met betrekking tot de uitbestede processen/activiteiten, in hoeverre de gemeente uiteindelijk beschikt/zal beschikken over een controleerbare totaalverantwoording inclusief de wijze waarop de gemeente invulling geeft aan haar verantwoordelijkheid om toezicht te houden op de naleving door de zorgaanbieders van de met hen gemaakte contractafspraken.

Omdat ten tijde van het uitbrengen van deze opdrachtbevestiging nog onvoldoende duidelijkheid bestaat over de exacte werkzaamheden die noodzakelijk zijn voor de jaarrekeningcontrole hebben wij met u afgesproken dat wij voorafgaande aan de interim-controle en voorafgaande aan de jaarrekeningcontrole een aparte inschatting maken van de noodzakelijke controlewerkzaamheden en de kosten die hiermee gemoeid zijn.

1.7 Team EY

Ons team bestaat uit de volgende personen:

- ▶ drs. M.H. de Hair RA, partner
- ▶ B.F.G. Evers MSc. RA, senior manager
- ▶ S.H.M. Jaeqx MSc., manager.

Daarnaast zullen onderstaande functionarissen als specialist in ons team worden ingezet

- ▶ ing. Wouter Nijhof, manager EDP Audit
- ▶ mr. E.I.H.J. Haesen, senior manager TAX

Als onderdeel van bovenstaand team zetten wij ook (gevorderde) assistenten in. Wij zullen met dit team onze controleopdracht uitvoeren.

Ondergetekende is als externe accountant verantwoordelijk voor de uitvoering van de opdracht. Indien de omstandigheden of de uit te voeren werkzaamheden aanleiding geven tot aanpassing van het team zullen wij daarover met het college in overleg treden.

2 Verantwoordelijkheden van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Maastricht

2.1 Wet- en regelgeving

Wij vestigen er de aandacht op dat het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Maastricht verantwoordelijk is voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met het BBV en de WNT. Tevens is het college van burgemeester en wethouders verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

Het college van burgemeester en wethouders is daarnaast verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het college noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. Daarnaast is het college ingevolge de financiële verordening primair verantwoordelijk voor een toereikend rechtmatigheidsbeheer. In dat kader dient ook intern binnen uw gemeente met de nodige periodiciteit en diepgang te worden vastgesteld dat dit beheer toereikend is en in het dienstjaar heeft gefunctioneerd.

2.2 Documentatie

Het college draagt verantwoordelijkheid voor het aan ons:

- ▶ toegang verschaffen tot alle informatie waarvan het zich bewust is dat deze relevant is voor het opmaken van de jaarrekening, zoals de vastleggingen, documentatie en andere aangelegenheden;
- ▶ verstrekken van aanvullende informatie die wij kunnen vragen voor het doel van de controle;
- ▶ onbeperkte toegang verschaffen tot personen binnen de organisatie van wie wij vaststellen dat het noodzakelijk is controle-informatie te verkrijgen;
- ▶ beschikbaarheid van een internetverbinding, zodat wij in ons digitale dossier kunnen werken.

2.3 Bevestiging bij de jaarrekening (inclusief SiSa-bijlage)

Het college dient erop toe te zien dat de rechten en verplichtingen van de gemeente Maastricht op toereikende wijze in de jaarrekening tot uitdrukking worden gebracht, met inbegrip van die rechten en verplichtingen die reeds bestaan maar niet via de normale administratieve procedures zijn vastgelegd. In sommige gevallen kunnen deze rechten en verplichtingen niet door accountantscontrole worden ontdekt. Reeds bekende en/of te verwachten gebeurtenissen en omstandigheden zullen tevens op adequate wijze in de jaarrekening tot uitdrukking moeten worden gebracht. Wij zullen in verband met deze aspecten het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Maastricht verzoeken de mededelingen die in dat kader aan ons zijn gedaan schriftelijk te bevestigen.

Voorts zullen wij het college vragen schriftelijk te bevestigen dat het van oordeel is dat het effect van eventuele ongecorrigeerde afwijkingen in de jaarrekening, zowel afzonderlijk als in totaal, niet van materieel belang is voor de jaarrekening als geheel. Een overzicht van deze posten zal in de schriftelijke mededeling worden opgenomen of eraan worden gehecht.

Wij hebben er alle vertrouwen in te kunnen rekenen op volledige medewerking van uw personeel en vertrouwen erop dat men alle vastleggingen, documentatie en andere informatie die in het kader van de controle benodigd is, beschikbaar zal stellen.

2.4 Fraude

De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude berust bij zowel het toezichthoudend orgaan als het college van burgemeester en wethouders van uw gemeente. De accountant is niet verantwoordelijk en aansprakelijk voor de preventie van fraude.

Door de kenmerken van fraude, vooral wanneer gebruik wordt gemaakt van verhulling door samenspanning en vervalste documentatie, kan een controle, ook al is die opgezet en uitgevoerd in overeenstemming met algemeen aanvaarde controlestandaarden, een fraude van materieel belang niet aan het licht brengen.

Daar onze controle is opgezet om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening als geheel geen afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten, richt onze controleopdracht zich niet specifiek op het ontdekken van fraude.

Indien bij de uitvoering van de controleopdracht aanwijzingen van fraude worden verkregen, zullen wij, ongeacht de mogelijke omvang en de aard van de vermoedelijke fraude, aanvullend onderzoek verrichten, afgestemd op het vaststellen van de aard en omvang van de fraude in relatie tot de jaarrekening.

Indien wij een aanwijzing voor -of een redelijk vermoeden van- fraude verkrijgen, zullen wij hierover communiceren met het college en u. Indien sprake is van een redelijk vermoeden van fraude van materieel belang ten aanzien van de jaarrekening zullen wij tevens handelen conform artikel 26 lid 2 van de Wet toezicht accountantsorganisaties. In het kader van de Nederlandse *Standaard 240 De verantwoordelijkheid van de accountant voor het onderkennen van het risico van fraude in het kader van een controle van financiële overzichten* zullen wij het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Maastricht vragen de volgende punten schriftelijk te bevestigen:

- ▶ het college erkent haar verantwoordelijkheid voor het opzetten, implementeren en onderhouden van de interne beheersing gericht op het voorkomen en ontdekken van gevallen van fraude;
- ▶ het college heeft ons de resultaten gemeld van de inschatting door het management van het risico dat de financiële overzichten afwijkingen van materieel belang zouden kunnen bevatten die het gevolg zijn van fraude;
- ▶ het college heeft aan ons alles gemeld met betrekking tot fraude en vermoede fraude die op de entiteit van invloed zijn en waarbij betrokken zijn:
  - ▶ het management;
  - ▶ werknemers die een belangrijke rol spelen bij de werking van de interne beheersing;
  - ▶ anderen in het geval dat de fraude een effect zou kunnen hebben dat van materieel belang is voor de financiële overzichten;
- ▶ het college heeft ons op de hoogte gesteld van alle aantijgingen van fraude of van vermoede fraude, die op de financiële overzichten van de entiteit van invloed zijn en waarvan zij kennis hebben verkregen via werknemers, voormalige werknemers, analisten, regelgevers of toezichthouders of via anderen.

Het college zal ons informeren omtrent alle aspecten en beweringen met betrekking tot financiële onregelmatigheden die het college en het overige management ter ore zijn gekomen of zijn meegedeeld (ongeacht de bron of vorm waarin en inclusief, zonder enige beperking, beschuldigingen van "klokkenluiders"). In dat geval verstrekt het college ons volledige en tijdige toegang tot interne onderzoeken naar deze informatie. Onder financiële onregelmatigheden worden ook verstaan aspecten en beweringen rondom manipulaties van financiële resultaten door het management en werknemers, verduistering van activa, omzeiling van interne controles, ongepaste invloed op transacties met verbonden partijen, opzettelijke misleiding van accountants of andere beschuldigingen, niet wettige handelingen of fraude die tot gevolg kan hebben dat de jaarrekening een verkeerd beeld geeft of anderszins de financiële verslaggeving aantast van uw gemeente. Indien in enigerlei mate een beperking geldt voor het verstrekken van bedoelde informatie, dan zal het college ons hiervan onverwijld in kennis stellen. Een dergelijke beperking kan door ons beschouwd worden als een beperking in de aard en reikwijdte van onze opdracht tot controle en kan ons beletten een verklaring af te geven bij de jaarrekening, of kan aanleiding zijn tot aanpassing van onze verklaring of op andere wijze van invloed zijn op de continuering van onze opdracht als onafhankelijke accountant van uw gemeente.

2.5 Naleving specifieke wet- en regelgeving

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Maastricht en de raad zijn ook verantwoordelijk voor de naleving van wettelijke en andere voorschriften. Een controleopdracht zal in het algemeen niet leiden tot ontdekking van overtredingen van alle wet- en regelgeving. Ontdekking van overtredingen, ongeacht de materialiteit, zal leiden tot een overweging van de implicaties voor de integriteit van het management of de werknemers en het mogelijke effect op andere aspecten van onze controle.

Wij zullen het college van de gemeente verzoeken schriftelijk te bevestigen dat het alle inlichtingen heeft verstrekt omtrent alle hem bekende werkelijke of mogelijke overtredingen van wet- en regelgeving, waarmee bij de opstelling van de jaarrekening rekening moet worden gehouden.

2.6 Afspraken over de publicatie van jaarcijfers op de website van de gemeente en/of door middel van persberichten

Met u zijn afspraken gemaakt over de publicatie van jaarcijfers op de website van de gemeente en/of door middel van persberichten. Wij hebben met u afgesproken dat u ons tijdig informeert voordat jaarcijfers en/of persberichten hieromtrent openbaar worden gemaakt teneinde te kunnen bepalen welke aanvullende werkzaamheden door ons moeten worden verricht. Het moment van publicatie in relatie tot de status van de jaarrekening is daarbij van belang.

Persberichten

- ▶ Indien een persbericht met jaarcijfers wordt uitgebracht voordat de jaarrekening is opgemaakt is nog geen sprake van openbaarmaking in de zin van de wet. U neemt in het persbericht op dat de cijfers nog niet zijn gecontroleerd en dat de jaarrekening nog niet is opgemaakt.
- ▶ Indien op het moment van publicatie al wel de jaarrekening is opgesteld, maar wij hebben nog geen controleverklaring afgegeven wordt door u in het persbericht opgenomen dat de hierin opgenomen cijfers niet zijn gecontroleerd.
- ▶ Is al wel een controleverklaring afgegeven en de jaarrekening is vastgesteld door de raad dan neemt u in het persbericht op de strekking van de door ons afgegeven controleverklaring.

Publicatie op de website van de gemeente

- ▶ De jaarrekening wordt eerst op de website van de gemeente gepubliceerd nadat een controleverklaring is verstrekt. Op de website wordt tevens de strekking van de door ons afgegeven controleverklaring vermeld.
- ▶ Bij publicatie op de website voordat wij een controleverklaring hebben afgegeven, wordt door u op de jaarrekening vermeld dat sprake is van een conceptjaarrekening en de hierin opgenomen cijfers nog niet zijn gecontroleerd.

3 Rapportage

Tijdens en na afronding van onze controlewerkzaamheden rapporteren wij daarover aan u. Hierna wordt in het kort weergegeven waaruit onze rapportages zullen bestaan.

3.1 Controleverklaring

Wij zullen over de uitkomsten van onze werkzaamheden aan u rapporteren in de vorm van een controleverklaring bij de jaarrekening. Er kunnen omstandigheden zijn waarin het, op basis van onze controlebevindingen, noodzakelijk kan zijn de vorm en inhoud van onze rapportage aan te passen. Daarnaast kunnen de actuele ontwikkelingen rondom de nieuwe controleverklaring resulteren in een gewijzigde structuur en inhoud in de controleverklaring. Onze controleverklaring is bestemd om aan de raad te worden overgelegd bij de door het college van burgemeester en wethouders opgemaakte jaarrekening en te worden opgenomen in de openbaar te maken stukken, te weten de jaarrekening, het jaarverslag en de overige gegevens. U verstrekt ons daartoe concepten van de openbaar te maken stukken. Onze controleverklaring mag eerst openbaar worden gemaakt na schriftelijke toestemming onzerzijds aan uw college.

Onze voorafgaande schriftelijke toestemming is vereist voor elke nieuwe openbaarmaking van de jaarrekening. Dit geldt ook voor publicatie op internet, het openbaar maken of verzenden aan derden van een ander financieel verslag waarin onze naam wordt genoemd, alsmede ten aanzien van het gebruik van onze naam in elk ander document dat openbaar wordt gemaakt of ter beschikking wordt gesteld aan derden. In al deze gevallen dient het college ons tijdig een concept van het document te verstrekken voordat het wordt verspreid.

3.2 Verslag van bevindingen

De Gemeentewet eist dat wij omtrent onze controle een verslag van bevindingen uitbrengen aan de raad en in afschrift aan het college van burgemeester en wethouders. In dat verslag rapporteren wij over onze bevindingen, voor zover wij menen dat deze voor de genoemde organen relevant zijn. Daartoe behoort in ieder geval de vermelding van eventuele bevindingen, voor zover in het kader van het jaarrekeningonderzoek gedaan, met betrekking tot de betrouwbaarheid en de continuïteit van de door de gemeente gehanteerde geautomatiseerde informatieverzorging.

Daarnaast besteden wij aandacht aan analyses van de informatie in de jaarrekening en geven wij eventueel aanvullende toelichtingen. Tenslotte geven wij ook in het verslag van bevindingen onze bevindingen weer naar aanleiding van de controle van de bijlage van de jaarrekening, welke verantwoordingsinformatie bevat over een aantal met name door het rijk aangewezen specifieke uitkeringen.

Wij hanteren voor het al dan niet opnemen van bevindingen in het verslag van bevindingen een rapporteringstolerantie van € 250.000.

In afwijking van het bovenstaande geldt voor de in de bijlage bij de jaarrekening opgenomen verantwoordingsinformatie inzake specifieke uitkeringen de hieromtrent in het Bado voorgeschreven rapporteringstolerantie per specifieke uitkering:

- ▶ € 12.500 indien de omvangbasis (totaal van de lasten) kleiner dan of gelijk aan € 125.000 is;
- ▶ 10% indien de omvangbasis groter dan € 125.000 en kleiner dan of gelijk aan € 1.000.000 is;
- ▶ € 125.000 indien de omvangbasis groter dan € 1.000.000 is.

3.3 Tussentijdse rapportage

Naar aanleiding van onze beoordeling van de voor de controle van belang zijnde financiële processen informeren wij u en het college door middel van onze managementletter over de controlebevindingen en daaruit voortvloeiende risico's voor de gemeente. Hierbij zullen wij eventueel ook andere adviezen en aanbevelingen doen, voor zover deze rechtstreeks voortvloeien uit onze controlewerkzaamheden en betrekking hebben op potentiële risico's in de bedrijfsvoering van de gemeente Maastricht.

3.4 Optreden accountant in commissie- en/of raadsvergadering

Op grond van de met uw gemeente gemaakte afspraken kunnen wij aanwezig zijn in de commissie- dan wel raadsvergadering waarin de jaarrekening 2015 geagendeerd staat en daarin het woord voeren omtrent onze controlewerkzaamheden en onze controleverklaring bij de jaarrekening. In dat geval zullen wij graag voorafgaand aan deze vergadering met de voorzitter van deze vergadering (en met de wethouder financiën, secretaris of griffier) overleg plegen met als doel inzicht te verkrijgen in:

- ▶ de wijze waarop de vergadering wordt voorbereid inclusief de agenda;
- ▶ de procedure die de voorzitter van de vergadering zal hanteren omtrent de wijze waarop vragen aan de accountant ter behandeling aan ons zullen worden doorverwezen.

Wij benadrukken dat wij alleen vragen met betrekking tot de controle en de controleverklaring bij de jaarrekening kunnen beantwoorden. Deze kunnen betrekking hebben op de doelstelling en reikwijdte van de controle, de controleaanpak, het toetsen van het stelsel van interne beheersingsmaatregelen, voor zover relevant voor de controle van de jaarrekening, de uitvoering van de controlewerkzaamheden en de inhoud van de controleverklaring. Alle overige vragen met betrekking tot de jaarrekening en het jaarverslag of met betrekking tot de relatie tussen de gemeente en de accountant dienen in beginsel door de voorzitter van de vergadering te worden beantwoord, dan wel te worden doorverwezen naar een lid van het college.

Teneinde ons gelegenheid te bieden om de juiste en volledige weergave van onze antwoorden op de gestelde vragen te kunnen nagaan, verzoeken wij u ons de conceptnotulen van de vergadering, voor zover wij daarin geciteerd worden, tijdig te doen toekomen.

3.5 Onafhankelijkheid

Communicatie met de raad en het college over alle aspecten van onze relatie is ook een belangrijke waarborg voor onze onafhankelijkheid. Omvangrijke adviesopdrachten zullen wij derhalve voorafgaande aan de aanvang van de werkzaamheden afstemmen met de raad of een afvaardiging hiervan.

4 Overige afspraken

4.1 Overige diensten

Met uw college zijn wij overeengekomen de controle te verrichten van de door uw gemeente onder verantwoordelijkheid van het college opgestelde conceptverantwoordingen op grond van de ontvangen specifieke uitkeringen van andere overheden. Voor zover de verantwoording van deze specifieke uitkeringen onder SiSa valt, zal de controle ervan worden uitgevoerd bij de jaarrekeningcontrole. De hieruit voortvloeiende kosten zullen worden betrokken bij de afrekening van het controlebudget voor de jaarrekeningcontrole.

Deelverklaringen

De door ons gemaakte kosten voor het verstrekken van controleverklaringen bij specifieke verantwoordingen zullen separaat in rekening worden gebracht.

Wij zullen bij adequate en tijdige oplevering van de conceptverantwoordingen door uw gemeente zorgdragen voor een tijdige uitvoering van deze controlewerkzaamheden in relatie tot de uiterste datum van indiening van deze verantwoordingen.

Overige opdrachten

Wij hechten grote waarde aan onze onafhankelijkheid. Overige opdrachten zullen wij daarom altijd toetsen aan de *Nederlandse Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO)* en de interne regels voor opdrachtacceptatie die binnen EY van toepassing zijn. Naar aanleiding van ontvangen overige verzoeken, met uitzondering van de controle van financiële verantwoordingen, stellen wij een conceptopdrachtbevestiging op waarin onder andere zijn vastgelegd de uit te voeren werkzaamheden, de hiermee naar verwachting gemoede tijdsbesteding en een kostenraming. Eerst na terugontvangst van de voor akkoord getekende opdrachtbevestiging zullen wij met onze controlewerkzaamheden starten.

4.2 Algemene voorwaarden

Op onze dienstverlening zijn de *Algemene voorwaarden* van de gemeente Maastricht van toepassing met inachtneming van hetgeen is vermeld in het bestek, de nota's van inlichtingen en onze offerte met betrekking tot de aanbesteding van accountantsdiensten 2011-2015.

4.3 Dienstverlening

Wij besteden veel aandacht aan goede arbeidsomstandigheden van onze medewerkers. De kwaliteit van een werkplek heeft een directe relatie met de gezondheid van medewerkers en het voorkomen van RSI en overige beroepsziektes of -aandoeningen. Wij verzoeken u dan ook om onze medewerkers te voorzien van adequate werkruimte en overige faciliteiten.

5 Honorarium

Op basis van de in de overeenkomst accountantsdiensten vastgelegde afspraken met uw gemeente zijn wij voor de controle van de jaarrekening van het boekjaar 2015 van de gemeente Maastricht, exclusief de additionele werkzaamheden gericht op de decentralisaties, een bedrag overeengekomen van € 50.982 exclusief omzetbelasting en een bedrag van € 1.865 exclusief omzetbelasting voor de controle op de naleving van de WNT. Beide bedragen zijn gebaseerd op de opdrachtbevestiging 2014 geïndexeerd voor het CPI van 0,8% (augustus 2014-augustus 2015).

Indien tijdens de uitvoering van de controle blijkt dat door EY extra werkzaamheden moeten worden uitgevoerd wegens bijzondere omstandigheden, wordt tot het uitvoeren van deze werkzaamheden pas overgegaan nadat de directeur bedrijfsvoering of de manager concernzaken van de gemeente Maastricht hiertoe schriftelijk opdracht heeft gegeven.

Voor de nadere uitgangspunten ten aanzien van ons honorarium verwijzen wij u naar de bijlage bij deze brief.

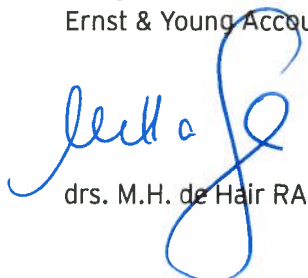
6 Bevestiging

U ontvangt deze brief in tweevoud. Als blijk van uw instemming met deze opdrachtbevestiging verzoeken wij u het tweede exemplaar namens uw raad te doen ondertekenen en aan ons terug te sturen. Het origineel van deze brief kunt u behouden voor uw archief.

Ten slotte vermelden wij nog dat deze opdrachtbevestiging van kracht blijft totdat de opdracht wordt beëindigd of gewijzigd, dan wel vervangen wordt door een andere.

Wij zien met vertrouwen uit naar een voortzetting van onze prettige relatie.

Hoogachtend,
Ernst & Young Accountants LLP

drs. M.H. de Hair RA

Bijlagen: voornaamste uitgangspunten van ons honorarium
antwoordenveloppe

Voor akkoord:
de raad van de gemeente Maastricht
namens deze

Datum:

Bijlage - Voornaamste uitgangspunten van ons honorarium

1 Basis van ons honorarium

De inschatting van ons honorarium is gebaseerd op de veronderstelling zoals opgenomen in het bestek accountantsdiensten 2011-2015, de nota's van inlichtingen en onze offerte d.d. 18 mei 2011.

Alle hierna genoemde tarieven zijn gebaseerd op het prijspeil van 1 oktober 2015 en alle genoemde bedragen zijn exclusief omzetbelasting.

2 Belangrijkste veronderstellingen

De inschatting van ons honorarium is gebaseerd op de huidige informatie en de aanname dat opgevraagde controledocumentatie toereikend en betrouwbaar is, de werkzaamheden van de IC-medewerkers van voldoende niveau is en dat contactpersonen in voldoende mate beschikbaar zijn tijdens onze controle.

Op basis van uw verzoek zijn wij bij de bepaling van ons honorarium uitgegaan van een volledig efficiënte controle, dit veronderstelt onder meer:

- ▶ Effectieve opzet, bestaan en werking van de interne beheersomgeving (inclusief de interne controleafdeling).
- ▶ Geen significante wijzigingen in processen, procedures of verslaggevingsstandaarden.
- ▶ Afwezigheid van significante controleverschillen als gevolg van onze controle.
- ▶ Op alle te controleren gegevens vindt vooraf interne controle door u plaats.
- ▶ Wijzigingen in de kosten van onze dienstverlening als gevolg van belangrijke veranderingen in de (omvang van) activiteiten en/of wijzigingen in de administratieve organisatie worden altijd in onderling overleg vastgesteld (voor 2015 betreft dit de decentralisaties).
- ▶ Inzet van juridische adviseurs bij vraagstukken inzake de WNT en (Europese)aanbesteding is niet in ons budget geraamd. Eventuele inzet wordt aan u gefactureerd.

In het geval dat om redenen die buiten onze invloedssfeer liggen de geschatte tijd besteed aan de opdracht wordt overschreden, of de opdracht wordt vertraagd, hebben wij het recht om onze gemaakte kosten voor de extra bestede tijd te factureren. Wij zullen direct contact met u op indien een dergelijke gebeurtenis zich voordoet.

De belangrijkste veronderstellingen hiervoor, en gevolgen van eventueel extra werk zijn hieronder samengevat om transparantie te creëren in onze afspraken.

2.1 Aanlevering van hoogwaardige controle-informatie

Beschikbaarheid van hoogwaardige controle informatie bij aanvang van onze controle is cruciaal voor audit efficiency en onze mogelijkheden om aan de huidige kostenraming te kunnen voldoen. Hiervoor verwijzen wij tevens naar onze Client Assistance Letter (CAL) waarin verdere details voor aanvang van de interim-controle en de eindejaarscontrole worden overeengekomen.

De interne oplevering van de in de CAL opgenomen documentatie en informatie (waaronder jaarrekening, aanvullende informatie, bijbehorende dossiers met specificaties en toelichtingen) is van hoog niveau, vindt centraal plaats, wordt geleverd binnen het afgesproken tijdschema en is onderworpen aan interne controle.

In het geval dat de informatie die wij opnemen in de met u overeengekomen CAL niet beschikbaar is bij aanvang van onze controle, of de kwaliteit van de aangeleverde controle informatie onder verwachtingen is, resulteert dit in extra werk. Om dit te voorkomen, willen we erop wijzen dat de volgende items cruciaal zijn voor onze controle:

- ▶ Conceptjaarrekening, inclusief ondersteunende documentatie.
- ▶ Conceptprogrammaverantwoording.
- ▶ Volledig balansdossier met onderbouwende documentatie voor de gehele jaarrekening inclusief SiSa conform onze CAL.
- ▶ Geactualiseerde exploitatieopzetten grondexploitaties waaronder WOM-Belvédère.
- ▶ Geactualiseerde onderbouwing van waardering vastgoed.
- ▶ Actuele verantwoordingsinformatie van verbonden partijen en uitvoeringsorganisaties.

De extra kosten zijn afhankelijk van de specifieke feiten en omstandigheden en worden met u besproken op het moment dat deze zich voordoen en gefactureerd tegen onderstaande tarieven.

2.2 Adequate interne beheersomgeving

- ▶ Er is bij uw gemeente een financiële administratie aanwezig, waaraan betrouwbare financiële informatie kan worden ontleend. Dit houdt in dat de wijziging in de vaste gegevens, alsmede de mutatieverwerking met betrekking tot dit systeem zodanig is gestructureerd dat een juiste, volledige en tijdige verwerking is gewaarborgd.
- ▶ Er zijn voldoende administratief-organisatorische maatregelen genomen om te kunnen waarborgen dat de aan de procesuitvoering ontleende (financiële) informatie qua opzet betrouwbaar is en dat bij deze procesuitvoering de relevante wet- en regelgeving wordt nageleefd.
- ▶ Er is sprake van een toereikende planning-en-controlcyclus, waarbij de met de raad overeengekomen producten op betrouwbare wijze tot stand komen en waarbij de verslaggevingsvoorschriften voor begroting en rekening in acht worden genomen.
- ▶ Bij de uitvoering van de begroting worden de door de raad hierbij gestelde financiële kaders zoals voorgelegd in de financiële verordening in acht genomen. Indien door ons tijdens de controle wordt vastgesteld dat het intern beheersingssysteem op onderdelen niet aan de daaraan te stellen eisen voldoet, zullen wij met onze contactpersoon bij uw gemeente overleggen en daarbij aangeven welke aanvullende interne controlewerkzaamheden moeten worden uitgevoerd en met welke diepgang. Voor zover wij belast worden met de uitvoering van deze interne controlemaatregelen zullen wij vooraf een aanvullende prijsopgave doen.
- ▶ De interne controles (inclusief rechtmatigheid, waaronder ook SiSa-uitkeringen) qua aard, omvang, diepgang en tijdsplan uitgevoerd zijn, zodat wij onze werkzaamheden adequaat hierop in kunnen richten.
- ▶ De geautomatiseerde gegevensverwerking en de wijzigingen daarin voldoet aan de daaraan te stellen eisen en blijft tenminste op het huidige niveau.

2.3 Gebruikmaken van de interne controleafdeling

Zoals met uw gemeente gemaakte afspraken zullen wij bij de uitvoering van onze controle (voorzover mogelijk) gebruik maken van de door uw interne control afdeling uitgevoerde verbijzonderde interne en rechtmatigheid controles. De vastlegging van deze werkzaamheden is zodanig dat er een duidelijke audittrail is van uitgevoerde werkzaamheden, bevindingen, opvolging van bevindingen, review, foutevaluatie en rapportering. Het interne controleplan zullen wij voorafgaand aan de controle beoordelen teneinde vast te stellen dat deze aansluit op onze controleaanpak.

2.4 Versies van jaarrekeningen

Als basis van onze inschatting, hebben we aangenomen twee versies van de jaarrekening te ontvangen (één als conceptversie en een definitieve versie na stijl en opmaak correcties). Voor elke bijkomende versie van het jaarverslag, zullen wij de door ons additioneel bestede tijd in rekening brengen.

2.5 Uitstel controleverklaring

Indien bijvoorbeeld op uw verzoek uitstel van afgifte van de controleverklaring aan de orde is, kan dit leiden tot noodzakelijke aanvullende werkzaamheden rondom gebeurtenissen na balansdatum. In zo'n geval zullen wij dit met u bespreken en de omvang van werkzaamheden en kosten terzake met u afstemmen.

2.6 Wijzigingen in de jaarrekening na de afgifte van de controleverklaring

Indien er wijzigingen worden aangebracht in de jaarrekening/geconsolideerd/interim/tussentijdse geconsolideerde cijfers nadat we onze rapportage hebben uitgegeven, zullen de partijen het eens worden over een redelijke vergoeding voor het uitvoeren van extra werkzaamheden.

3 Tarieven

In het geval dat er sprake is van meerwerk, wordt onze voorgestelde vergoeding voor dit meerwerk berekend op basis van de volgende tarieven (conform onze overeenkomst accountantsdiensten):

▶ Partner	€ 365
▶ Director	€ 335
▶ Senior Manager	€ 270
▶ Manager	€ 220
▶ Senior/Senior Consultant/Senior Associate	€ 130
▶ Assistant/Consultant/Associate	€ 100
▶ Secretary/Executive Assistant	€ 70

4 Communicatie

Indien tijdens de uitvoering van onze diensten extra werkzaamheden nodig zijn, hetzij op uw uitdrukkelijke verzoek of door onvoorziene omstandigheden of een onverwachte toename van de complexiteit van het werk, bespreken wij de impact van deze wijzigingen op onze kosten vooraf met u.

VERTROUWELIJK

De gemeenteraad van de
gemeente Maastricht
T.a.v. mevr. Sweelssen
Postbus 1992
6201 BZ MAASTRICHT

Maastricht, 27 oktober 2015

A3KEXY/BEVS/jh
34165977

Aanvullende werkzaamheden decentralisaties fase 1

Geachte raad,

Op 6 oktober 2015 hebben wij onze opdrachtbevestiging gestuurd voor de jaarrekeningcontrole 2015 en het daarbij horende honorarium dat gebaseerd is op onze offerte van 18 mei 2011. In het bestek waarop onze offerte is gebaseerd, is opgenomen dat als de oorspronkelijke opdracht meer dan 25% wijzigt als gevolg van diverse ontwikkelingen bij de organisatie van de gemeente Maastricht, bijvoorbeeld door bezuinigingen, verzelfstandigingen, samenwerkingsvormen, decentralisatie van rijkstaken e.d., in overleg tussen opdrachtgever en opdrachtnemer de eventuele gevolgen voor het honorarium worden bepaald. Wij stellen vast dat de invoering van de decentralisaties met ingang van 1 januari 2015 kwalificeert als een wijziging van de opdracht van meer dan 25%.

Omdat ten tijde van het uitbrengen van deze opdrachtbevestiging nog onvoldoende duidelijkheid bestaat over de exacte werkzaamheden die noodzakelijk zijn voor de jaarrekeningcontrole gaan wij nu enkel in op de werkzaamheden die noodzakelijk zijn voor de interim-controle (fase 1). Voorafgaande aan de jaarrekeningcontrole zullen wij tevens een aparte inschatting maken van de noodzakelijke controlewerkzaamheden en de kosten die hiermee aanvullend zijn gemoeid. We brengen dan ook naar verwachting in februari 2016 een schrijven aan u uit in het kader van de aanvullende werkzaamheden fase 2.

Onze inschatting heeft betrekking op:

- ▶ Het proces jeugdzorg en de uitgaven jeugdzorg voor de gemeente Maastricht en de 17 gemeenten waarvoor gemeente Maastricht als centrumgemeente functioneert.
- ▶ De processen Wmo en de uitkerings- en re-integratie-processen die onder de Participatiewet vallen voor zover deze betrekking hebben op de gemeente Maastricht.
- ▶ De daaraan verwante natuurlijke advieswerkzaamheden.

Voor de aard en reikwijdte van onze opdracht verwijzen wij naar onze algemene opdrachtbevestiging d.d. 6 oktober 2015 met kenmerk A32DS5/BEVS/jh. De brief betreft dan ook een specifieke aanvulling op de algemene opdrachtbevestiging.

1 Toelichting van de werkzaamheden

In het kader van de jaarrekeningcontrole dient de getrouwheid en rechtmatigheid van de decentralisaties te worden gecontroleerd. Op landelijk niveau vindt momenteel nog uitvoerig overleg plaats over de noodzakelijke controle aanpak en de wijze van informatie uitwisseling in dit kader. EY participeert volop in de diverse landelijke overleggen en draagt er zorg voor dat wij dit vertalen in een EY controle aanpak. Vanzelfsprekend nemen wij de kosten hiervan volledig voor eigen rekening. Wel is het belangrijk om hier te melden dat een en ander nog volop in beweging is.

De werkzaamheden die EY uitvoert in het kader van de decentralisaties zijn dan ook in 3 fases in te delen:

1. Werkzaamheden voor de ontwikkeling van de centrale EY controleaanpak voor de 3 decentralisaties, die volledig voor rekening van EY zijn.
2. Werkzaamheden voor het specifiek maken van de centrale EY controleaanpak voor de gemeente Maastricht, voor rekening van de gemeente Maastricht.
3. Controlewerkzaamheden ten aanzien van de financiële stromen inzake de decentralisaties in de jaarrekening 2015, voor rekening van de gemeente Maastricht.

Zoals reeds in de vorige paragraaf opgenomen, zullen wij voorafgaande aan de jaarrekeningcontrole met u overleggen over een de aanvullende kosten fase 2. De hierna beschreven werkzaamheden zijn op basis van de huidige informatie bepaald en kunnen dus indien noodzakelijk nog worden aangevuld naar aanleiding van nieuwe ontwikkelingen.

1.1 Werkzaamheden voor de ontwikkeling van de centrale EY controleaanpak voor de decentralisaties

EY heeft een centrale controleaanpak voor de decentralisaties ontwikkeld. Concreet zijn hiervoor de volgende werkzaamheden verricht:

- ▶ Het normenkader voor alle wettelijke regelingen die onder de decentralisaties vallen, is geïnventariseerd, beoordeeld en uitgewerkt.
- ▶ EY heeft 4 handreikingen decentralisaties opgesteld waarin de centrale controleaanpak van EY is uitgewerkt. De 4 handreikingen bestaan uit:
  - ▶ Handreiking Jeugdzorg 2015
  - ▶ Handreiking Wmo 2015
  - ▶ Handreiking Participatiewet 2015
  - ▶ Handreiking PGB's (Wmo en Jeugdwet) 2015.
- ▶ EY neemt deel in de Werkgroep Decentrale Overheden, Kerngroep Rechtmatigheid, overleggen bij de VNG inzake de decentralisaties en de projectgroep informatievoorziening zorgaanbieders.
- ▶ EY neemt deel in de werkgroep COPRO- de werkgroep van het NBA die de controleprotocollen beoordeeld, waaronder de controleprotocollen jeugdhulp en Wmo.
- ▶ EY is in overleg getreden met de SVB inzake de controleaanpak van de PGB's en de knelpunten hierin.
- ▶ EY heeft een interne helpdesk ingericht voor de beantwoording van de vragen over de decentralisaties.

Bovenstaande werkzaamheden zijn voor rekening van EY.

1.2 Werkzaamheden voor het specifiek maken van de centrale EY controleaanpak voor de gemeente Maastricht

Elke gemeente heeft op een andere wijze invulling gegeven aan de inrichting van de uitvoering van de decentralisaties. Dit betekent dat de controleaanpak van de accountant hierop specifiek gemaakt moet worden (inrichtingsvraagstuk). Voor de gemeente Maastricht bestaan deze werkzaamheden concreet uit het volgende:

- ▶ Inzicht verkrijgen in hoe de gemeente Maastricht invulling heeft gegeven aan de uitvoering van de decentralisaties, ofwel de OPZET. Dit doen wij onder andere door middel van gesprekken met verantwoordelijke functionarissen in de ambtelijke organisatie waarbij de volgende vragen beantwoord dienen te worden:
  - ▶ Hoe zijn de 3D-taken georganiseerd door de gemeente Maastricht?
  - ▶ Welke taken zijn uitbesteed, aan welke partijen en onder welke condities?
  - ▶ Met welke externe partijen heeft de gemeente Maastricht contracten afgesloten en welke afspraken zijn gemaakt voor het verantwoordingstraject?
  - ▶ Zijn de 3D-processen beschreven inclusief inzicht in de risicoanalyse en de beheersingsmaatregelen?
  - ▶ Hoe ziet het normenkader per 3D-regeling eruit?
  - ▶ Heeft de gemeente het toetsingskader voor de rechtmatigheid al uitgewerkt?
  - ▶ Hoe ziet het VIC-plan voor de 3D-processen eruit?
  - ▶ Heeft de gemeente inzichtelijk voor welk deel van de kosten de gemeente controle-informatie in huis heeft om de getrouwheid en rechtmatigheid te controleren en voor welk deel deze controle bij de uitvoeringsorganisatie of de instellingen dient plaats te vinden?
  - ▶ Zijn controleprotocollen opgesteld voor de accountant van de uitvoeringsorganisatie en/of instellen?
  - ▶ Heeft de gemeente afspraken gemaakt over de informatievoorziening van de werkvoorraad per 31 december 2015?
  - ▶ Hoe ziet het IT-landschap (systemen, koppelingen etc.) voor de uitvoering van de 3D-taken eruit?
- ▶ Beoordeling van de beantwoording van bovenstaande vragen.
- ▶ Onderkenning van vraagstukken in de verantwoording en controle in relatie tot de jaarrekening 2015.
- ▶ Vertaling maken van de opzet van de inrichting van de 3D-taken naar de controleaanpak van EY.
  - ▶ Identificeren van de processen
  - ▶ Identificeren van de risico's en beheersingsmaatregelen per proces
  - ▶ Bepaling van de controleaanpak per proces
- ▶ Deelnemen aan periodieke specifieke overleggen die de ambtelijke organisatie heeft geïnitieerd, over hoe de gemeente Maastricht invulling heeft gegeven aan de decentralisaties en de knelpunten hierin.
- ▶ Gezamenlijk met de VIC-afdeling opzetten en uitvoeren van een lijncontrole voor de Jeugdhulp, Wmo en Participatie ter voorbereiding en bepaling van de uit te voeren controlewerkzaamheden.
- ▶ Deelnemen in overleggen met de regioaccountants. Doel van de overleggen is dat de werkzaamheden zoals wij deze uitvoeren bij de gemeente Maastricht, zodanig van opzet zijn dat de huisaccountants van de regiogemeenten hierop kunnen steunen bij hun jaarrekeningcontroles.
- ▶ Voor de nieuwe processen Jeugdzorg, Wmo en PGB's beoordelen wij het door de gemeente Maastricht opgestelde risicoanalyse en de hierin opgenomen beheersingsmaatregelen.
- ▶ Voor de nieuwe processen Jeugdzorg, Wmo en PGB's voeren wij lijncontroles uit om het bestaan van de beheersingsmaatregelen vast te stellen.
- ▶ Rapporteren in de managementletter over de voortgang en bevindingen ten aanzien van de decentralisaties.

Bovenstaande werkzaamheden komen voor rekening van de gemeente Maastricht.

1.3 Controlewerkzaamheden ten aanzien van de financiële stromen 3 decentralisaties in de jaarrekening 2015

- ▶ Aan de financiële stromen 3 decentralisaties liggen separate processen ten grondslag. Deze processen zijn voor een belangrijk deel nieuw voor de gemeente en waren in voorgaande jaren niet van toepassing. Om een oordeel te kunnen vormen over de getrouwheid en rechtmatigheid van de financiële stromen, dienen wij de onderliggende processen te beoordelen. In onderstaand overzicht hebben wij deze processen weergegeven.

	Processen 3D	Bestaand/nieuw?
1.	Jeugdwet	Nieuw in 2015
2.	Wmo-oud (tot en met 2014)	Bestaand
3.	Wmo-nieuw (nieuwe taken vanaf 2015)	Nieuw in 2015 (extra volume). Basisproces is idem aan Wmo-oud.
4.	PGB's Jeugdwet	Nieuw in 2015
5.	PGB's Wmo	Bestaand- alleen proces gewijzigd i.v.m. gedeeltelijke uitvoering door SVB
6.	Participatiewet- sociale uitkeringen	Bestaand
7.	Participatiewet- re-integratie	Bestaand
8.	Participatiewet- wsw	Bestaand

Van de 8 processen zijn 3 processen nieuw in 2015. De beoordeling van deze aanvullende processen in 2015 gaat gepaard met extra tijdsbesteding van EY.

- ▶ Voor deze processen (3x) beoordelen wij het door de gemeente Maastricht opgestelde risicoanalyse en de hierin opgenomen beheersingsmaatregelen.
- ▶ Per proces (3x) voeren wij een lijncontrole uit om het bestaan van de beheersingsmaatregelen vast te stellen.
- ▶ Per proces (3x) voeren wij proceduretesten uit om de werking van de beheersingsmaatregelen vast te stellen.
- ▶ Uitvoeren van gegevensgerichte controlewerkzaamheden (steekproeven in verband met verhoogd risico voor getrouwheids- en rechtmatigheidsfouten).
- ▶ Uitvoeren van cijferanalyses.
- ▶ Behandeling van verantwoordings- en controlevraagstukken bij uitbestede 3D-activiteiten.
- ▶ Beoordeling van de verantwoordingen inclusief controleverklaring/assurance-rapporten die vanuit de zorgaanbieders en/of uitvoeringsorganisaties worden aangeleverd. Daarnaast bepaling van de impact hiervan op de gemeentelijke jaarrekening (foutweging).
- ▶ Beoordeling/dossierreview uitvoeren bij de accountants van uitvoeringsorganisaties (SVB, CAK) en instellingen, waarbij EY voor de jaarrekeningcontrole 2015 van de gemeente Maastricht gebruik maakt van de werkzaamheden (Controlestandaard 402).
- ▶ Beoordeling bestaan en werking van de IT beheersorganisatie voor de 3D-taken.
- ▶ Rapporteren in het accountantsverslag over de voortgang en bevindingen ten aanzien van de decentralisaties.
- ▶ Controle en rapportage bij de jaarverantwoordingen die Centrumgemeente Maastricht opstelt voor de 17 regiogemeenten.

Bovenstaande werkzaamheden komen voor rekening van de gemeente Maastricht.

2 Geschatte tijdsbesteding en kosten

De in paragraaf 1.2 beschreven werkzaamheden voeren wij uit met de leden van het reguliere controleteam. Wij verwachten de werkzaamheden te kunnen uitvoeren binnen de volgende tijdsbesteding:

Partner	4 uur
Senior Manager (advieswerkzaamheden)	20 uur
Senior Manager (controlewerkzaamheden)	40 uur
Senior/Senior Consultant/Senior Associate	40 uur
Assistant/Consultant/Associate	60 uur

De tijdsbesteding zal mede afhankelijk zijn van de mate waarin de gemeente de processen geformaliseerd heeft en het aantal verzoeken voor overleg over bijzonderheden (natuurlijke adviesfunctie). Zo heeft u ons al verzocht te adviseren over het controleprotocol en diepgang van de controlewerkzaamheden door de huisaccountants van de zorgaanbieders.

De tarieven die wij hiervoor hanteren zijn gebaseerd bedragen exclusief btw:

Partner	€ 365
Senior Manager	€ 270
Manager	€ 220
Senior/Senior Consultant/Senior Associate	€ 130
Assistant/Consultant/Associate	€ 100
Secretary/Executive Assistant	€ 70

De totaal verbonden kosten met de hiervoor geschatte tijdsbesteding bedragen exclusief btw € 28.860 (gemiddeld per gemeente € 1.603). Zoals aangegeven zullen wij, op basis van de uitkomsten van de bevindingen van de interim-controle, tevens een inschatting maken van de verwachte tijdsbesteding voor de jaarrekeningcontrole.

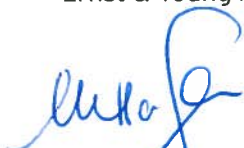
Indien tijdens de uitvoering van de controle blijkt dat door EY extra werkzaamheden moeten worden uitgevoerd wegens bijzondere omstandigheden, wordt tot het uitvoeren van deze werkzaamheden pas overgegaan nadat de directeur bedrijfsvoering of de manager concernzaken van de gemeente Maastricht hiertoe schriftelijk opdracht heeft gegeven.

3 Bevestiging

In deze brief hebben wij nadere diepgang aangebracht in de werkzaamheden die wij uitvoeren in het kader van de invoering van de decentralisaties. Wij hopen dat deze informatie voldoende is voor u om een besluit te kunnen nemen over de additionele accountantskosten die gemoeid zijn met de interim-controle 2015. U ontvangt deze brief in tweevoud. Als blijk van uw instemming met deze opdrachtbevestiging verzoeken wij u het tweede exemplaar namens uw raad te doen ondertekenen en aan ons terug te sturen in bijgevoegde antwoordenveloppe. Het origineel van deze brief kunt u behouden voor uw archief.

Wij zien met vertrouwen uit naar een voortzetting van onze prettige relatie.

Hoogachtend,
Ernst & Young Accountants LLP

drs. M.H. de Hair RA

Bijlage: retourenveloppe

Voor akkoord:
de raad van de gemeente Maastricht
namens deze

Datum:

Bijlage 1: Normenkader gemeente Maastricht

Product	OO	Wetgeving en regelgeving extern	Regelgeving intern (raad)
1 Bestuur en dienstverlening			
Concernzaken	BCC	<p>Algemene Termijnenwet</p> <p>Algemene Wet Bestuursrecht</p> <p>Gemeentewet</p> <p>Algemene Wet inzake Rijksbelastingen</p> <p>Wet waardering onroerende zaken</p> <p>Uitvoeringsbesluiten Wet waardering onroerende zaken</p> <p>Voorschriften waarderingskamer (besluiten en regelingen)</p> <p>Algemene wet op het binnentreden</p> <p>Besluit gegevensverstrekking gemeentelijke belastingheffing</p> <p>Besluit gegevensverstrekking Wet waardering onroerende zaken</p> <p>Besluit proceskosten bestuursrecht</p> <p>Burgerlijk wetboek</p> <p>Geschillenregeling Waarderingskamer</p> <p>Invorderingswet 1990</p> <p>Monumentenwet 1988</p> <p>Natuurschoonwet 1928</p> <p>Pachtwet</p> <p>Wet Milieubeheer</p> <p>Wet bescherming persoonsgegevens</p> <p>Wet op de omzetbelasting</p> <p>Wet op de loonbelasting</p> <p>Besluit Begroting en Verantwoording</p> <p>Wet financiering decentrale overheden</p> <p>Wet Houdbare Overheidsfinanciën</p> <p>Invorderingswetgeving</p> <p>Burgerlijk Wetboek 1</p> <p>Jurisprudentie</p>	<p>Verordening op de heffing en invordering van rioolheffing Maastricht 2016</p> <p>Verordening op de heffing en invordering van reclamebelasting Maastricht 2016</p> <p>Verordening op de heffing en invordering van reinigingsheffingen Maastricht 2016</p> <p>Verordening op de heffing en invordering van onroerende zaakbelastingen Maastricht 2016</p>
F&AT		<p>Ambtenarenwet</p> <p>Gemeentewet</p> <p>Rijksambtenarenreglement</p> <p>Arbeidsvoorwaardenregeling Gemeente Maastricht (AGM)</p> <p>Wet Ondernemingsraden</p> <p>Wet Arbeid en Zorg</p> <p>Wet Kinderopvang</p> <p>Wet gelijke behandeling voor mannen en vrouwen</p> <p>Algemene wet gelijke behandeling</p> <p>Wet gelijke behandeling op grond van handicap en chronische ziekte</p> <p>Wet gelijke behandeling op grond van leeftijd bij de arbeid</p> <p>Wet aanpassing arbeidsduur</p> <p>Arbeidstijdenwet</p> <p>Wet arbeid vreemdelingen</p> <p>Wet bescherming persoonsgegevens</p> <p>Algemene termijnenwet</p> <p>Wet openbaarheid van bestuur</p> <p>Arbo-wet+uitvoeringsregelingen en voorschriften</p> <p>Wet op de loonbelasting</p> <p>Regeling rechtspositie wethouders</p> <p>Rechtspositiebesluit wethouders</p> <p>Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden</p> <p>Regeling rechtspositiebesluit burgemeesters</p> <p>Regeling rechtspositie burgemeesters</p> <p>Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers</p> <p>Pensioenwet</p> <p>Pensioenreglement Abp</p> <p>Wet arbeidsongeschiktheid</p> <p>Ziektewet</p> <p>Werkloosheidswet</p> <p>Sociale verzekeringswetten</p>	<p>Arbeidsvoorwaardenregeling Gemeente Maastricht (AGM)</p> <p>Arbeidsvoorwaardenregeling gemeente Maastricht voor griffiemedewerkers</p> <p>Uitvoeringsregelingen AGM (arbeidsvoorwaarden gemeente Maastricht)</p> <p>Sociaal statuut</p>
P&O			
Kabinet & Bestuurssecretariaat	BCC	<p>Wet Openbaarheid van Bestuur</p> <p>Opiumwet</p> <p>Drank- en Horecawet</p> <p>Algemene wet bestuursrecht</p> <p>Gemeentewet</p> <p>Wet Bijzondere Opnemings Psychiatrische Ziekenhuizen</p> <p>Wet Politieregisters</p> <p>Woningwet</p> <p>Wet BIBOB</p> <p>Wet bijzondere maatregelen grootstedelijke problematiek</p> <p>Algemene wet op het binnentreden</p> <p>Wet openbare manifestaties</p> <p>Zondagswet</p> <p>Wet OM-afdoening</p>	<p>Verordening Klachtenbehandeling</p> <p>Aanwijzingsbesluit BIBOB risicogebied</p> <p>Beleidslijn Wet BIBOB gemeente maastricht</p> <p>Nota cameratoezicht</p> <p>Verordening Gebiedsaanwijzing</p> <p>Convenant Ketensamenwerking Bestuurlijke Aanpak Georganiseerde Criminaliteit Limburg-Zuid</p> <p>Aanwijzingsbesluit Veiligheidsrisicogebied</p> <p>Verordening Stedelijke Onderscheidingen</p> <p>Legesverordening</p> <p>Beleidsregel slecht levensgedrag bij coffeeshops</p> <p>Algemene Plaatselijke verordening</p> <p>Beleidsregels inzake toepassing artikel 13b Opiumwet</p> <p>Beleidsregels inzake toepassing artikel 174a Gemeentewet</p>
Publieke dienstverlening	PD	<p>Nederlands en Internationaal Privaatrecht</p> <p>Burgerlijk Wetboek</p> <p>Besluit Burgerlijke stand</p> <p>Gemeentewet</p> <p>Consulaire Wet</p> <p>Consulaire Besluit</p> <p>Wet rechten burgerlijke stand</p> <p>Wet vorm van de eed</p> <p>Algemene Termijnenwet</p> <p>Eedswet 1971</p> <p>Algemene Wet Bestuursrecht</p> <p>Regeling papier en schrijfmiddelen voor de burgerlijke stand 1994</p> <p>Diverse overeenkomsten op het gebied van de burgerlijke stand</p> <p>Wet Basis Registratie Personen</p> <p>Rijkswet Nederlanderschap</p> <p>Vreemdelingenwet 2000</p> <p>Vreemdelingenbesluit 2000</p> <p>Voorschrift vreemdelingen 2000</p> <p>Besluit naturalisatietoets</p> <p>Besluit verkrijging en verlies Nederlanderschap</p> <p>Diverse privaatrechtelijke AMVB's</p> <p>Europees Nationaliteitsverdrag</p> <p>Paspoortwet</p> <p>Paspoortuitvoeringsregeling Nederland</p> <p>Wegenverkeerswet 1994</p> <p>Reglement Rijbewijzen</p> <p>Ministeriële regelingen en overige regelingen betreffende rijbewijzen</p> <p>Circulaires betreffende rijbewijzen</p> <p>Wet bescherming persoonsgegevens</p> <p>Kieswet</p> <p>Kiesbesluit</p>	<p>Reglement Burgerlijke Stand</p> <p>Reglement Basis Registratie Personen (BRP)</p> <p>Verordening BRP</p> <p>Beheerregeling BRP</p> <p>Verordening op de heffing en invordering van leges burgergerichte diensten Maastricht 2016</p> <p>Verordening op de heffing en invordering van leges fysieke diensten Maastricht 2016</p>

		Legesbesluit Begraafplaatsenbesluit Wet op de Lijkbezorging Besluit op de lijkbezorging Lijkhulselbesluit Wet justitiële gegevens Circulaire van het Ministerie van Justitie inzake de legalisatie en verificatie van buitenlandse bewijsstukken betreffende de staat van personen van 2 mei 2006, kenmerk 5411611/06/6 Legesbesluit akten burgerlijke stand Wet algemene bepalingen	
2 Integrale veiligheid			
		Gemeentewet Sociaal Integratie Veiligheidsregeling Wet Economische delicten Gemeentewet Wet op de openluchtrecreatie Plantenziektewet Veewet Gezondheids- en welzijnswet voor dieren Binnenvaartpolitiereglement Binnenscheepwet Wet Ruimtelijke ordening Monumentenwet Drank- en horecawet Wet Openbare Manifestaties Zondagswet Wetboek van Strafrecht Algemene wet bestuursrecht Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) Wet op de kansspelen	Algemene plaatselijke verordening Maastricht (APV)
3 Economie en werkgelegenheid			
	B&O	Staatssteunregeling	Economische visie, creative industrie/mode, Centrum Management, nota governance
	B&O	DHW, BIBOB, VWA	Raadsnota evenementenbeleid (onderdeel regel bezetting pleinen), terrassenbeleid
	B&O	Wetgeving op het gebied van onderwijs en volksgezondheid	Verordening 'Subsidies Evenementen in de Openbare Ruimte Maastricht' beleid vlaggen en banieren
	B&O	Winkeltijdenwet	Winkeltijdenverordening
4 Sociale Zekerheid			
Bijstandsbesluit zelfstandigen	B&O	Sociale en fiscale wetgeving	
IOAW/IOAZ	B&O	IOAW en IOAZ	Afstemmingsverordening IOAW/IOAZ 2015
Wet inkomensvoorziening kunstenaars (WIK)	B&O	WWIK	
Wet Investeren Jongeren	B&O		Verordening toeslagen en verlagingen WIJ Afstemmingsverordening WIJ 2010 Besluit Krediethypotheek Pandrecht 2004 Verordening krediethypotheek en Pandrecht 2004 Verordening handhaving WWB/IOAW/IOAZ 2015
Bijzondere controle	B&O	Wet Werk en Bijstand/IOAW/IOAZ	
Schuldhelpverlening	B&O	Wet op kredietbeheer	Nieuwe gemeenschappelijke regeling Kredietbank Limburg Beleidsplan wet gemeentelijke schuldhelpverlening
Wet sociale werkvoorziening (WSW)	B&O	Wet gemeenschappelijke regelingen	Wet gemeentelijke schuldhelpverlening Verordening persoonsgebonden budget WSW 2008
Kinderopvang	B&O	WSW Uitvoeringsovereenkomst WSW Uitvoeringsovereenkomst begeleid werken. Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen	Verordening cliëntenparticipatie WSW 2008 Verordening wachtlijstbeheer WSW 2008 Verordening kinderopvang Gemeente Maastricht
Inburgering Social return		Wet inburgering	Reïntegratieverordening Maastricht 2008 Verordening inburgering / Wijziging verordening inburgering 2013
Participatiewet	B&O	Participatiewet	
Sociale werkvoorziening	B&O	IOAW IOAZ BBZ Wet gemeenschappelijke regelingen	
		WSW Uitvoeringsovereenkomst WSW Uitvoeringsovereenkomst begeleid werken. Participatiewet	
5/6 Samenleven			
Ontmoeting en participatie	B&O	Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)	Wmo nota 2012-2015 "Meer voor Elkaar" (RB 145-2011, d.d. 20 dec. 2011)
Buurtgericht Werken		Algemene wet bestuursrecht	Raadsnota Maastricht Confetti Algemene subsidieverordening 2015 gemeente Maastricht Regeling subsidies vrijwilligersactiviteiten welzijn en zorg Raadvoorstel 103-2014 Nieuwe subsidiesystematiek
Informatie & Advies	B&O	Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)	Wmo nota 2012-2015 "Meer voor Elkaar" (RB 145-2011, d.d. 20 dec. 2011)
		Algemene wet bestuursrecht Wet gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen	Gemeenschappelijke regeling Subsidiering ADV-Limburg Raadsnota Beleidsvoorstel ADV-Limburg Raadsnota Maastricht Confetti
Ondersteuning vrijwilligers en informele zorg	B&O	Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)	Algemene subsidieverordening 2015 gemeente Maastricht Regeling subsidies vrijwilligersactiviteiten welzijn en zorg Wmo nota 2012-2015 "Meer voor Elkaar" (RB 145-2011, d.d. 20 dec. 2011)
		Algemene wet bestuursrecht	Raadsnota Maastricht Confetti Algemene subsidieverordening 2015 gemeente Maastricht Regeling subsidies vrijwilligersactiviteiten welzijn en zorg Raadvoorstel 103-2014 Nieuwe subsidiesystematiek
Opvoeding en ontwikkeling	B&O	Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)	Wmo nota 2012-2015 "Meer voor Elkaar" (RB 145-2011, d.d. 20 dec. 2011)
		Algemene wet bestuursrecht	Regionale nota Gezondheidsbeleid Zuid Limburg 2012-2015 "Een gezonde Koers voor Zuid Limburg!" (RB 74-2011, d.d. 31 mei 2011) Raadsnota Maastricht Confetti
		Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen Tijdelijke regeling CJG	Raadsnota werkwijze en criteria SMI kinderopvang (RB 46-2012, d.d. 29 mei 2012)
		Wet publieke gezondheidszorg (Wpg)	Verordening Kinderopvang (RB 70-2012, d.d. 26 juni 2012)
		Decentralisatie-uitkering Centra voor Jeugd en Gezin	Beleidsplan jeugd 2014-2018 Integrale jeugdgezondheidszorg 0-19 jaar gewest Maastricht en Meraelland
Gezondheidszorg	B&O	Wet publieke gezondheidszorg (Wpg)	Algemene subsidieverordening 2015 gemeente Maastricht Regeling subsidies vrijwilligersactiviteiten welzijn en zorg Wmo nota 2012-2015 "Meer voor Elkaar" (RB 145-2011, d.d. 20 dec. 2011)
		AWBZ	Regionale nota Gezondheidsbeleid Zuid Limburg 2012-2015 "Een gezonde Koers voor Zuid Limburg!" (RB 74-2011)
		Wet gemeenschappelijke regelingen	Gemeenschappelijke regeling GGD Zuidelijk Zuid-Limburg

		Algemene wet bestuursrecht	Algemene subsidieverordening 2015 gemeente Maastricht Subsidieverordening professionele instellingen W&Z Regeling subsidies vrijwilligersactiviteiten welzijn en zorg Raadvoorstel 103-2014 Nieuwe subsidiesystematiek Raadsnota Maastricht Confetti Samenwerkingsovereenkomst JOGG-Gemeente Maastricht GIDS nota Beleidsplan jeugd 2014-2018 Wmo nota 2012-2015 "Meer voor Elkaar" (RB 145-2011, d.d. 20 dec. 2011) APV Stedelijk Kompas (rb 25-2008) Raadsnota Maastricht Confetti Raadsnota Maastricht Confetti Algemene subsidieverordening 2015 gemeente Maastricht Regeling subsidies vrijwilligersactiviteiten welzijn en zorg Raadvoorstel 103-2014 Nieuwe subsidiesystematiek Wmo nota 2012-2015 "Meer voor Elkaar" (RB 145-2011, d.d. 20 dec. 2011) Verordening individuele voorzieningen maatschappelijke ondersteuning (RB 52-2012, d.d. 29 mei 2012) Regeling tegemoetkoming inkomensgrenzen (RB 53-2012, d.d. 29 mei 2012) Besluit nadere regels individuele voorzieningen maatschappelijke ondersteuning 2012 Raadsnota Maastricht Confetti Nieuwe opzet sociale alarmering (RB 47-2008)
Opvang en onderdak	B&O	Tijdelijke regeling specifieke uitkering jeugdgezondheidszorg Besluit jeugdgezondheidszorg(is Algemene maatregel van bestuur) Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) Algemene wet bestuursrecht AWBZ	
Individuele voorzieningen Wmo	B&O	Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) Besluit maatschappelijke ondersteuning (AMvB / Ministeriële regeling) Algemene wet bestuursrecht AWBZ	
Voorzieningen wonen, welzijn en zorg	B&O		
Gemeenschapshuizen	B&O	Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) Algemene wet bestuursrecht	Wmo nota 2012-2015 "Meer voor Elkaar" (RB 145-2011, d.d. 20 dec. 2011) Bestandsanalyse gemeenschapshuizen Raadsnota Maastricht Confetti Algemene subsidieverordening gemeente Maastricht Subsidieverordening professionele instellingen
Gedecentraliseerde zorgtaken			
WMO-begeleiding	B&O	Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo) Besluit maatschappelijke ondersteuning (AMvB / Ministeriële regeling) Algemene wet bestuursrecht	
WMO Beschermd wonen	B&O	Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo) Besluit maatschappelijke ondersteuning (AMvB / Ministeriële regeling) Algemene wet bestuursrecht	
Jeugdhulp	B&O	Jeugdwet	
7 Sport			
Speelruimtebeleid	B&O	Wmo Atractiebesluit '97 Algemene wet bestuursrecht	Visie op speelruimte Raadsnota speeltuinen Visie op speelruimte Algemene subsidieverordening gemeente Maastricht 2015
Beheer en onderhoud sportaccommodaties	B&O	Wmo Drinkwaterbesluit NEN 3140 Aanbestedingsregels Algemene wet bestuursrecht HACCP Drank- en horecawet Sportbesluit BTW-regelgeving Wet Markt Overheid	Integraal accommodatiebeleid Sportnota 2020 Spreidingsbeleid buitensportaccommodaties (rb 103-2007) Bijstellen uitvoeringsplan Spreiding Buitensportaccommodaties Tarievennota Algemene subsidieverordening gemeente Maastricht 2015 Uitvoeringsbesluit toekomstbestendige binnensportaccommodaties
Zwembaden	B&O	Wet hygiëne en veiligheid zwemgelegenheden Aanbestedingsregels Algemene wet bestuursrecht	Algemene subsidieverordening gemeente Maastricht 2015 Sportnota 2020 Raadsbesluit nieuwbouw zwembad Geusselt
Sportstimuleringsactiviteiten	B&O	Wmo Wmo Algemene wet bestuursrecht	Beleidsregels sport Sportnota 2020 Algemene subsidieverordening gemeente Maastricht 2015
8 Kunst en cultuur			
Beeldende kunsten en vormgeving	B&O	Algemene wet bestuursrecht	Beleidsregels projectsubsidies beeldende kunst en vormgeving Algemene subsidieverordening gemeente Maastricht 2015 Protocol Kunst in de Openbare Ruimte Cultuurvisie
Culturele evenementen	B&O	Cultuurplan 2013/2016 Algemene wet bestuursrecht	Cultuurvisie Subsidieverordening culturele beleidsevenementen (vanaf 2009/2008 is overgangsjaar) Algemene subsidieverordening gemeente Maastricht 2015 Evenementenbeleid
Evenementen/volksfeesten	B&O	Gemeentewet Algemene wet bestuursrecht	
Cultuuraccommodaties	B&O	Cultuurplan 2013/2016 Convenant Ministerie "op het zuiden" Algemene wet bestuursrecht	
Media	B&O	Mediawet (Stb. 1987, 249) Algemene wet bestuursrecht	Cultuurvisie Algemene subsidieverordening gemeente Maastricht 2015 Beleidsregels professionele kunst per juni 2012 Subsidieverordening Vrijwilligersactiviteiten
Amateurkunst	B&O	Algemene wet bestuursrecht	Algemene subsidieverordening gemeente Maastricht 2015 Cultuurvisie
9 Onderwijs			
Openbaar onderwijs	B&O	Wet primair onderwijs WPO Wet op het voortgezet onderwijs WVO Algemene wet bestuursrecht	Verordening bestuurscommissie openbaar basisonderwijs, Raadsbesluit inrichting primair onderwijs. Verordening hoger en voortgezet onderwijs Algemene subsidieverordening gemeente Maastricht 2015 Samenwerkingsbestuur PSVOL voor basis en speciaal onderwijs

Onderwijshuisvesting	B&O	Algemene wet bestuursrecht	Algemene subsidieverordening gemeente Maastricht 2015
		WPO	Verordening voorzieningen onderwijshuisvesting gemeente Maastricht 2015
		WVO Wet op expertisecentra WEC	Integraal Huisvestings Plan Programma voorzieningen onderwijshuisvesting (is een uitwerking van de verordening voorzieningen onderwijshuisvesting 2015)
Leerplicht, RMC en project VSV	B&O	Leerplichtwet	Verordening voorzieningen onderwijshuisvesting gemeente Maastricht 2002
		RMC-wet	IPOH Integraal Plan OnderwijsHuisvestingsplan
Leerlingenvervoer	B&O	Algemene wet bestuursrecht	Programma voorzieningen onderwijshuisvesting
		Algemene wet bestuursrecht	Algemene subsidieverordening gemeente Maastricht 2015
Onderwijsontwikkeling en -subsidies	B&O	WPO,WVO,WEC	Hoofddlijnennotitie voortijdig schoolverlaten
		Algemene wet bestuursrecht	Verordening G.R. leerlingenvervoer Maastricht-Heuvelland
Volwasseneneducatie	B&O	Min OCW-regelgeving	Gemeenschappelijke regeling leerlingenvervoer
		Algemene wet bestuursrecht	Algemene subsidieverordening gemeente Maastricht 2015
			Algemene subsidieverordening gemeente Maastricht 2015
Beroepsonderwijs	B&O	Wet educatie- en beroepsonderwijs	Beleidsplan Educatie Maastricht Mergelland
		Wet educatie- en beroepsonderwijs	Overeenkomst Educatie inburgering Nieuwkomers
		Algemene wet bestuursrecht	Raamovereenkomst Educatie 2012/3
			Algemene subsidieverordening gemeente Maastricht 2015
10 Stadsontwikkeling			
Bestemmingsplannen	B&O	Wet ruimtelijke ordening	Bestemmingsplannen
		Provinciaal Omgevingsplan Limburg	Structuurvisie
		Besluit op de ruimtelijke ordening	Vorbereidingsbesluiten
		Grewwet	
Stedenbouwkundige plannen	B&O	WABO (Wet Algemeen Bepalingen Omgevingsrecht)	Bestemmingsplannen
		Wet ruimtelijke ordening	Structuurvisie
		Provinciaal Omgevingsplan Limburg	
		Besluit op de ruimtelijke ordening	
		Grewwet	
Projecten	B&O		organisatie besluit
Bouwgrondexploitatie	B&O	Europese aanbestedingsregels	Mandaatregeling
			Algemene mandaatlijst februari 2012 - versie juli 2015
		Grondwet	handvest actieve informatievoorziening raad
		Burgerlijk Wetboek	verordening ex art 212 GW
		Gemeentewet	verordening ex art 213 GW
		Algemene Wet Bestuursrecht	verordening ex art 213a GW
		Archiefwet	
		Besluit Begroting en Verantwoording	
			<u>Communicatie</u>
			- communicatiekaders
			programmabegroting / speerpunten van beleid
			programmabegroting / paragraaf grondbeleid
			Meerjarenprognose Grond- en Vastgoedexploitaties
			Exploitatieverordening gemeente Maastricht 2003
			Verordening Baatbelasting
			Meerjarenplan Bouwen en Wonen 2000 - 2010
			Convenant gemeente - corporaties 2000 - 2010
			Convenant Duurzaam Bouwen
			Nota pro actief verwervingsbeleid
			Beleidsnota grondprijzen
			<u>Stedenbouwkundigbeleid</u>
			- structuurvisie Maastricht 2030
			- stadvisie 2030
			<u>Subsidieregelingen</u>
			- besluit subsidie stadseconomie GSB II
			- toppe-regelingen bedrijventerrein
			<u>Grond- en Vastgoedbeleid</u>
			- nota grondprijzen 2013
			- grondprijzenbrief 2015
			- Algemene erfpacht- en verkoopvoorwaarden 2013
			- Kadernota grond- en vastgoedbeleid
			- Nota verwervings- en taxatieprotocol
			- Nota weerstandsvermogen
			- Meerjarenprognose Grond- en Vastgoedexploitaties 2014
			<u>Bedrijventerreinen en kantoorlocaties</u>
			- nieuwe visie op Maastrichtse bedrijventerreinen
			- nota werklocaties
			- kwaliteitshandboek
			- rapport werklocaties Maastricht
			<u>Cultureel erfgoed:</u>
			- Vestingvisie
			- Erfgoedverordening
			<u>Economie:</u>
			- Detailhandelsnota 2008
			- Economische visie 2020
			- Horecanota 2008
			- Hotelnota 2009
			<u>Verkeer en mobiliteit:</u>
			- Parkeernormen
			- Beleidsnota parkeren
			<u>Openbare ruimte:</u>
			- Handboek openbare ruimte
Beheer en exploitatie onroerend goed	B&O	Europese aanbestedingsregels	organisatie besluit
		Grondwet	mandaatregeling algemeen
		Burgerlijk Wetboek	handvest actieve informatievoorziening raad
		Gemeentewet	verordening ex art 212 GW
		Algemene Wet Bestuursrecht	verordening ex art 213 GW
		Archiefwet	verordening ex art 213a GW
		BBV	programmabegroting / speerpunten van beleid
		Fiscale wetgeving	Nota grondprijzen 2013
		BTW compensatiefonds	Algemene erfpacht- en verkoopvoorwaarden 2013
		Besluit accountantscontrole BAPG	Collegenota optierente bij reservering vastgoed (B&W 20-7-2004)
		Leegstandswet	Stadsvisie 2030
		Woningwet	Structuurplan Maastricht 2005
		Uitvoeringswet huurprijzen woonruimte + Besluit HW	Meerjaren Ontwikkelingsprogramma 2005 - 2009
			Convenant gemeente corporaties 2000-2010
			Convenant Duurzaam Bouwen
			Beleidsnota Beheer en Exploitatie gemeentelijk bebouwd onroerend goed (raadsbesluit 1991)
			Collegenota mandatering verhuren privaat bebouwd onroerend goed
			Verordening "algemene erfpachtsvoorwaarden 1985"
			Kadernota grond- en vastgoedbeleid

	Bouwtoezicht	V&L	Europese aanbestedingsregels Grondwet Burgerlijk Wetboek Gemeentewet Algemene Wet Bestuursrecht Archiefwet BBV Fiscale wetgeving BTW compensatiefonds Besluit accountantscontrole BAPG Bouwbesluit Besluit vergunningvrije bouwwerken Besluit indieningsvereisten Bouwstoffenbesluit Woningwet Wet RO Besluit RO Monumentenwet Leegstandswet VROM inspectie Grewwet (nieuwe) Wet ruimtelijke ordening Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht Besluit omgevingsrecht (Bor) Regeling omgevingsrecht (Mor)	collegenota consequenties meerjaren onderhoudsplanning gemeentelijk privaat bezit collegenota actualisatie algemene erfpachtvoorwaarden 1985 B&W-beleidsnotitie verkoop bebouwd onroerend goed Raadsnota Wijz Financiële verordening (info over privaatrechtelijke overeenkomsten) alsmede intrekking delegatiebesluiten grondzaken. Algemene erfpacht- en verkoopvoorwaarden 2013 Meerjaren Onderhoudsplan 2006-2015 Meerjaren Onderhoudsplan 2011-2021 Kadernota grond- en vastgoedbeleid Meerjarenprognose Grond- en Vastgoedexploitaties 2014 Nota weerstandsvermogen organisatie besluit mandaatregeling algemeen handvest actieve informatievoorziening raad verordening ex art 212 GW verordening ex art 213 GW verordening ex art 213a GW programmabegroting / speerpunten van beleid legesverordening parkeerbijdrageregeling bouwverordening verordening straatnaamgeving en nummering bouwbeleidsplan structuurplan Maastricht nota wonen in beweging nota terrassenbeleid+ nota statafelbeleid nota monumentenbeleid 1997-2005 nota welstandsbeleid 'welstand transparant' 2004 nota integrale handhavingsbeleid nota architectuur, monumenten en welstandsbeleid horecanota Maastricht 2008 erfgoedverordening 2010 Convenant Duurzaam Bouwen Bestemmingsplannen Besluit uniforme vaststelling hoogte bouwkosten + tabellen berekening bouwkosten Antennebeleid 2009
11 Wonen				
	Volkshuisvesting	B&O	Gemeentewet Leegstandswet Woningwet Uitvoeringswet huurprijzen woonruimte en Boek 7a van het Burgerlijk Wetboek Huisvestingswet Huurwet Huursubsidiewet Besluit woninggebonden subsidies Wet bevordering eigen woningbezit Wet Stedelijke Vernieuwing	Huisvestingsverordening woonwagens Stadsvisie 2030, actualisatie 2008 Structuurvisie Maastricht 2030 Stedelijke programmering woningbouw 2010-2019. Herijking raadsbehandeling in 2015 Lokale Woonagenda 2012 Regionale Woonvisie 2010-2020 Huisvestingsverordening woonwagens 2003. Actualisatie raadsbehandeling in 2015
12 Verkeer en mobiliteit				
	Verkeer en mobiliteit	B&O	Europese aanbestedingsregels Burgerlijk Wetboek Gemeentewet Algemene Wet Bestuursrecht Archiefwet BTW compensatiefonds Besluit accountantscontrole BAPG Wet Personenvervoer	organisatie besluit mandaatregeling algemeen handvest actieve informatievoorziening raad verordening ex art 212 GW verordening ex art 213 GW verordening ex art 213a GW
	Beheer en onderhoud verkeersinfrastructuur	B&O	Wegenverkeerswet 1994 Besluit administratieve bepalingen wegverkeer WION (Grondroedersregeling)	exploitatie-overeenkomst openbaar vervoer verordening standplaatsen openbaar vervoer programmabegroting / speerpunten van beleid Stadsvisie 2030 Maastricht Mozaiek Structuurplan Maastricht 2005 - 2025 Nota Economische Speerpunten Natuur- en Milieuplan Maastricht Raamplan mobiliteitsbeheersing incl deelplannen Meerjaren Ontwikkelingsprogramma 2005 - 2009
	Parkeergarages	B&O	Wet samenwerkingsverbanden / Wro	Parkeerbeleidsplan PPS met Qpark
	Straatparkeren	B&O	Gemeentewet Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften, ook wel Wet Mulder genoemd Wet administratief rechtelijke handhaving parkeervoorschriften (WAHV) ook wel bekend als Wet Mulder Wegenverkeerswet 1994 Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 Besluit Administratieve Bepalingen inzake het Wegverkeer (BABW) Belastingrecht inz. Besluit parkeren Belastingrecht / invorderingswet Europese aanbestedingsregels Grondwet Burgerlijk wetboek Algemene Wet Bestuursrecht Archiefwet BBV BTW compensatiefonds Besluit accountantscontrole BAPG Besluit wegslepen van voertuigen 5-7-2001 Besluit gemeentelijke parkeerbelastingen	Verordening Parkeerregulering en Parkeerbelasting APV wegsleeperverordening Maastricht 2006 legesverordening organisatiebesluit mandaatregeling algemeen handvest actieve informatieplicht verordening ex artikel 212 GW verordening ex artikel 213 GW verordening ex artikel 213a GW Verordening Parkeerregulering en Parkeerbelastingen 2015 Legesverordening fysieke diensten gemeente Maastricht Aanwijzingsbesluit betaald parkeren Aanwijzingsbesluit vergunninghoudersparkeren Tarieventabel Parkeren
13 Beheer openbare ruimte en buurtgericht werken				
	Riolering	B&O	Gemeentewet Wet op de waterhuishouding Wet milieubeheer WION (Grondroedersregeling)	Verordening op riool- en reinigingsrechten Lozingsverordening Aansluitverordening rioleringen Gemeentelijk rioleringsplan Handboek openbare ruimte en verkeer buurtbudgetten projecten leefbaarheidsfonds Verordening 'Geld voor de buurten' rb 76-2007 Handboek openbare ruimte en verkeer
	Buurtgericht werken	B&O	Gemeentewet	Handboek openbare ruimte en verkeer Degeneratiebeleid Wegsleeperregeling Telecommunicatie verordening
	Groenvoorzieningen	B&O	Gemeentewet Bomenzorgplicht (BW)	
	Verhardingen	B&O	Wegenverkeerswet 1994 Besluit administratieve bepalingen wegverkeer Telecommunicatiewet	

			Gemeentewet	APV Ondergrondse kabels leidingen OGN 2011 (overeenkomst Gemeenten Nutsbedrijven Limburg) Handboek openbare ruimte en verkeer Leidraad civiele kunstwerken Handboek openbare ruimte en verkeer
Kunstwerken	B&O		Burgerlijk wetboek in verband met risicoaansprakelijkheid wegbeheer Gemeentewet	
Openbare verlichting	B&O		Burgerlijk wetboek in verband met risicoaansprakelijkheid wegbeheer Gemeentewet	Beleidsplan openbare verlichting Handboek openbare ruimte en verkeer
Walmuren en vestingwerken	B&O		Burgerlijk wetboek in verband met risicoaansprakelijkheid wegbeheer Gemeentewet	
Hondenbeleid	B&O		Burgerlijk wetboek in verband met risicoaansprakelijkheid wegbeheer Gemeentewet	Verordening op de hondenbelasting
Beheer en ingebruikgeving infrastructuur	B&O		Gemeentewet Winkeltijdenwet Algemene Wet bestuursrecht Drank en Horecawet Wegenverkeerswet 1994 (stilstaand verkeer)	Handboek openbare ruimte en verkeer Markt(geld)verordening Kermisverordening APV Verordening winkeltijden Maastricht 2005 Locatiebeleid evenementen openbare ruimte Beleidsregels uitstallingen Belastingmaatregelen Nota Ambulante handel 2000 Verordening warenmarkten 1998 + uitvoeringsbesluiten
Binnenhavens/waterlossingen	B&O		Binnenschepenwet Besluit administratieve bepalingen wegverkeer Binnenvaartpolitiereglement	Handboek openbare ruimte en verkeer Verordening havengelden Verordening lig- en sluisgelden Woonschepenverordening
Algemene begraafplaats	B&O		Gemeentewet Wet op de lijkbezorging	Handboek openbare ruimte en verkeer Verordening op algemene begraafplaatsen Verordening op begraafplaatsrechten
14 Natuur, milieu, water en afval				
Groen, natuur en landschap	B&O		Boswet Flora - en Faunawet Natuurbeschermingswet Europese richtlijnen (nieuwe) Wet ruimtelijke ordening Provinciaal Omgevingsplan Limburg Besluit op de ruimtelijke ordening Grexwet	Subsidieverordening Kapverordening
Milieu en Stad	B&O		Wet belastingen op milieugrondslag	Legesverordening
Milieu en bedrijf	V&L		Wet Bodembescherming Wet Stedelijke Vernieuwing Wet Milieubeheer	structuurvisie Maastricht 2030 beleidskader bodem 2005 duurzaamheidsimpuls luchtkwaliteitplan Legesverordening
Afvalinzameling	B&O		Wet belastingen op milieugrondslag Wet Bodembescherming Wet Stedelijke Vernieuwing Wet verontreiniging oppervlaktewater Wet inzake de luchtverontreiniging Wet milieugevaarlijke stoffen Wet geluidhinder Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht Gemeentewet	Afvalstoffenverordening Uitvoeringsbesluit afvalstoffenverordening 2009
Afvalverwerking	B&O		Wet Milieubeheer	Afvalbeleidsplan 2011-2015 Gemeenschappelijke regeling Milieuparken Geul en Maas Verordening ongediertebestrijding
15 Algemene inkomsten en uitgaven				
Inkoop- en aanbestedingsbeleid	SSC		EU-aanbestedingsregels Besluit aanbestedingsregels overheidsopdrachten (BOA)	
Documenten- Postbehandeling	SSC		Archiefwet 1995, Archiefbesluit 1995, Uitvoeringsregelingen, Wet Openbaarheid van Bestuur, Algemene Wet Bestuursrecht, Wet Bescherming Persoonsgegevens	Archiefverordening Gemeente Maastricht 2006 en Besluit Informatiebeheer Maastricht 2006.
Documenten- Archivering	SSC		Archiefwet 1995, Archiefbesluit 1995, Uitvoeringsregelingen (o.a. selectielijst archiefbescheiden), Wet Openbaarheid van Bestuur, Algemene Wet Bestuursrecht, Wet Bescherming Persoonsgegevens, Regeling geordende en toegankelijke staat archiefbescheiden, Regeling duurzaamheid archiefbescheiden, Regeling bouw- en inrichting archiefruimten en archiefbewaarplassen (Gemeente-archivaris), Provinciale eisen Duurzaam Digitaal Depot (nabije toekomst)	Archiefverordening Gemeente Maastricht 2006 en Besluit Informatiebeheer Maastricht 2006.
Belastingopbrengsten ozb	BCZ		Wet waardering onroerende zaken Besluit gegevensverstrekking wet WOZ Uitvoeringsbesluit onderbouwing en uitvoering waardebeoordeling Wet WOZ Uitvoeringsbesluit Wet WOZ Uitvoeringsregeling instructie waardebeoordeling wet Woz Uitvoeringsregeling uitgezonderde objecten wet WOZ Uitvoeringsregeling vakbekwaamheidseisen Wet WOZ	Verordening Onroerende zaakbelastingen Maastricht
Belastingopbrengsten toeristenbelasting	BCZ		Gemeentewet	Verordening toeristenbelasting Maastricht
Belastingopbrengsten hondenbelasting	BCZ		Gemeentewet	Verordening op de hondenbelasting Maastricht
Belastingopbrengsten precario	BCZ		Gemeentewet	Verordening precariobelasting Maastricht
Belastingopbrengsten precario	SB		Gemeentewet	Verordening precariobelasting Maastricht
Stadsbeheer				
Deelnemingen AD	AD		Wet gemeenschappelijke regelingen	Verordening ex art 212: financieel beleid, beheer en inrichting financiële organisatie
Algemene uitkering gemeentefonds incl behoedz.res.	AD		Grondwet	Verordening ex art. 213: controle
Onvoorziene uitgaven	AD		Algemene Wet Bestuursrecht	Verordening ex art 213a: doelmatigheids- en doeltreffendheids - onderzoeken.
Stelpost personeelskosten	AD		Burgerlijk Wetboek	Verordening op de rekeningencommissie en/of de rekenkamer(funcitie)
Kapitaallasten MJIP	AD		Gemeentewet	Organisatieverordening
Stelpost tbv dekkingsplan	AD		Besluit Begroting en Verantwoording	Delegatie- en mandaatregeling
Diverse stelposten	AD			Treasury Statuut
Financiering	AD		Wet financiering decentrale overheden	
Personeelsbeleid	CZ		Ambtenarenwet Fiscale wetgeving Sociale verzekeringswetten Arbeidsvoorwaardenregeling Gemeente Maastricht (AGM)	Bezoldigingsbesluit Verordeningen op studiefaciliteiten, reiskosten e.d.
Bezoldigingsverordening				